

Verksamhetsberättelse och bokslut

2012

ÅLANDS ÖMSESIDIGA
FÖRSÄKRINGSBOLAG

Femårsöversikt

(1 000 euro)	2008	2009	2010	2011	2012
Redovisad premieinkomst	21 231	23 090	25 544	23 799	25 060
Premieintäkter	19 778	22 243	24 670	24 591	25 365
Nettointäkter av placeringsverksamheten	-3 757	10 575	6 855	4 173	4 021
Övriga intäkter	0	0	500	0	0
Omsättning	16 020	32 818	32 024	28 764	29 386
Premieintäkter för egen räkning	14 918	17 183	18 660	18 479	18 500
Ersättningskostnader på eget ansvar	-11 037	-13 279	-17 522	-17 326	-15 001
Driftskostnader	-3 003	-4 226	-4 545	-3 343	-3 186
Förändring av garantiavgiftsposten	-23	-20	0	0	0
Övriga försäkringstekniska poster	0	0	382	0	0
Försäkringstekniskt resultat	856	-341	-3 025	-2 190	314
Resultat av placeringsverksamheten	-3 757	10 575	6 855	4 173	4 021
Övriga intäkter	0	0	500	0	0
Rörelseresultat	- 2 902	10 234	4 330	1 983	4 335
Förändring av utjämningsbeloppet	-2 439	-1 938	656	-2 232	-4 260
Resultat före bokslutsdispositioner och skatter	-5 341	8 296	4 986	-249	75
Bokslutsdispositioner	34	30	10	0	0
Skatter	-34	-618	-1 164	-1	0
Räkenskapsperiodens resultat	-5 340	7 708	3 832	-249	75
Skadeprocent	74,0 %	77,3 %	93,9 %	93,8 %	81,1 %
Driftskostnadsprocent	20,1 %	24,6 %	24,4 %	18,1 %	17,2 %
Totalkostnadsprocent	94,1 %	101,9 %	118,3 %	111,9 %	98,3 %
Eget kapital efter utbetald garantikapitalränta	34 467	42 168	45 993	45 736	45 804
Värderingsdifferenser	15 994	27 703	31 610	9 485	11 838
Verksamhetskaptal	50 495	69 382	77 184	54 926	57 300
Utjämningsbelopp	25 852	27 790	27 134	29 366	33 626
Solvenskapital	76 347	97 172	104 318	84 292	90 926
Ansvarsskuld netto	43 174	46 290	48 645	49 853	51 204
Solvenskapital i procent	177 %	210 %	214 %	169 %	178 %
Solvensprocent	512 %	566 %	559 %	456 %	492 %
Balansomslutning till bokföringsvärde	105 551	119 057	125 780	127 899	133 439
Balansomslutning till verkligt värde	121 545	146 760	157 390	137 383	145 277
Medelantal anställda	44	46	46	48	50
Ömsen-koncernen (resultatanalys not 29)					
Omsättning	16 065	33 076	32 276	20 354	31 994
Rörelseresultat	-2 857	10 345	4 434	-6 397	7 051
Solvenskapital	76 331	97 176	104 355	82 034	91 349
Medelantal anställda	44	46	47	49	51

Verkställande direktörens utblick

Vi har egentligen bara en riktigt viktig uppgift

Och det är att leverera ekonomisk trygghet genom bra försäkringskydd. Med absolut optimal premiesättning. Tanken är att vi i vår verksamhet skall få in precis så mycket premier som behövs för att täcka skadorna och vad det kostar att driva försäkringsverksamheten. Varken mer eller mindre. Resultatet kan förstås variera från år till år beroende på hur skadedrabbade de olika åren är. I ett ömsesidigt bolag, som ju Ömsen är, blir eventuella överskott ändå kvar i bolaget till förmån för kunderna. Eventuella underskott finansieras åtminstone i det korta perspektivet genom placeringsverksamhetens resultat eller med bolagets tidigare intjänade reserver.

Vi levererar trygghet

Samvetsfrågan är förstås om vi lyckas i vår viktigaste uppgift, att leverera trygghet. Mitt svar på den frågan är otvetydigt ja. Ömsen har bra försäkringsprodukter, precis de produkter som oftast behövs och efterfrågas, vi är nära våra kunder och tillgängligheten till våra försäkringsrådgivare är föredömlig. Alla kunder är varmt välkomna in till oss för att diskutera sitt försäkringskydd. Ömsens personal gör sitt absolut bästa för att ta hand om dig och ditt försäkringsbehov. Bra relationer mellan kund och försäkringsrådgivare bygger på att man har förtroende för varandra, och vi är stolta över de värderingar som vägleder oss i vår strävan att göra det bästa möjliga. I denna vår ambition strävar vi efter att vara personliga i våra kundmöten och vara ärliga och rättvisa så att man kan vara säker på att alla behandlas på samma positiva sätt. Vi skall ge klara och korrekta besked för att i möjligaste mån undvika missförstånd och vi skall agera så snabbt som möjligt för att undvika onödig väntan. Inte minst viktigt är det ju dessutom att vi finns på plats, nära kunden. Nära dig.

Skadeförebyggande verksamhet

Vi vill att det ska löna sig för våra kunder att vara försiktiga och omsorgsfulla. Premienivån återspeglar varje kunds risksituation och hur kunden tar hand om den egendom som är försäkrad. Här kan vi hjälpa till genom att erbjuda bra rådgivning i skadeförebyggande syfte. Exempelvis rekommenderar vi vattenskadesäkert byggande och gör därför s.k. VASKA-besiktningar för att klargöra att olika våtutrymmen håller god försäkringsbar kvalitet. Dessutom tycker vi att det är angeläget att hushållen installerar t.ex. Leakomatic vattenfelsbrytare för att dels förhindra att vattenskadorna inträffar, dels för att begränsa skadornas omfattning i de fall skador trots allt sker. För att se till att allt fler Leakomatic installeras har vi valt att fortsättningsvis sponsra en del av kostnaderna. Inom trafikområdet har vi fortsatt med att bekosta den s.k. Moppeskolan. Vår strävan är att skapa en positivare trafikattityd och bl.a. därigenom uppnå säkrare trafikmiljöer. Vi strävar efter att på olika sätt gynna de kunder som hanterar sin egendom på ett bra sätt och som därigenom kan uppvisa låg skadefrekvens. Det ska kännas och upplevas att det är en fördel att vara försäkrad i Ömsen.

Rabatterna skall vara så väl tilltagna som möjligt

Väldigt många kunder får väsentligt lägre premier som ett resultat av låg skadefrekvens som berättigar till värdefulla bonusavdrag. Men även andra önskvärda beteenden ger extra kundnytta. Hit hör t.ex. koncentrationsrabatten, som man får del av om man har såväl hemmet som fordonet försäkrat i Ömsen.

Ett bra år är till ända - tack alla som har medverkat

Resultatet av såväl försäkringsverksamheten som av placeringsverksamheten var gott, och jag vill framföra mitt tack till alla som har medverkat till detta, personalen, de styrande och övervakande bolagsorganen och alla samarbetspartners.

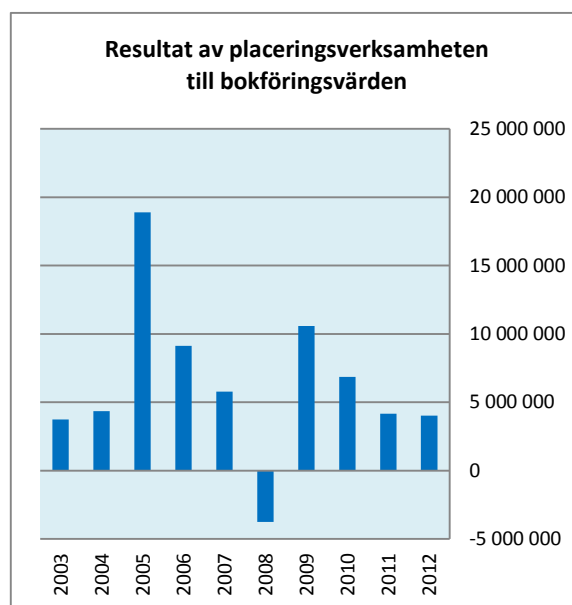
Göran Lindholm
Verkställande direktör

Verksamhetsberättelse

Vår viktigaste uppgift är att leverera trygghet. Det har vi gjort sedan bolaget grundades 1866. Varje år sker en stor mängd olyckor, som i många fall hade kunnat förorsaka ekonomisk katastrof för den drabbade, om inte bolagets försäkringsskydd hade stått för merparten av kostnaderna. Det handlar om tusentals skador varje år, stora som små. Till exempel hanterade vi bara under det senaste året ungefär **8 000** skador. Värdet av de utbetalda och reserverade ersättningskostnaderna under verksamhetsåret uppgick till **16,92** miljoner euro.

Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag är precis som namnet antyder ett ömsesidigt bolag. Det betyder att alla som betalar försäkringspremier på samma gång är delägare i bolaget. Detta oavsett om man försäkrar ett helt företag eller bara familjens katt. Ömsen, som vi i dagligt tal kallas, har i stora drag **20 000** ägare. Eftersom vissa försäkringar berör fler än den som betalar premien är det knappast någon överdrift att påstå att så gott som alla ålänningar och åländska företag på ett eller annat sätt har ett intresse i bolaget. Ömsen är därmed sannolikt det åländska bolag som har den bredaste ägar- och intressebasen.

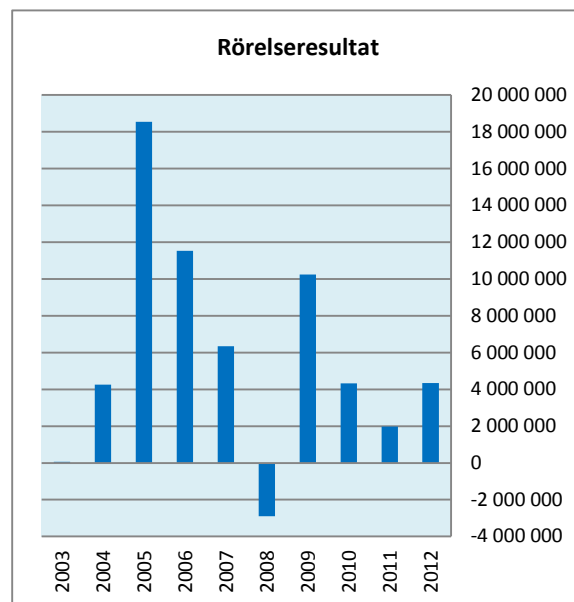
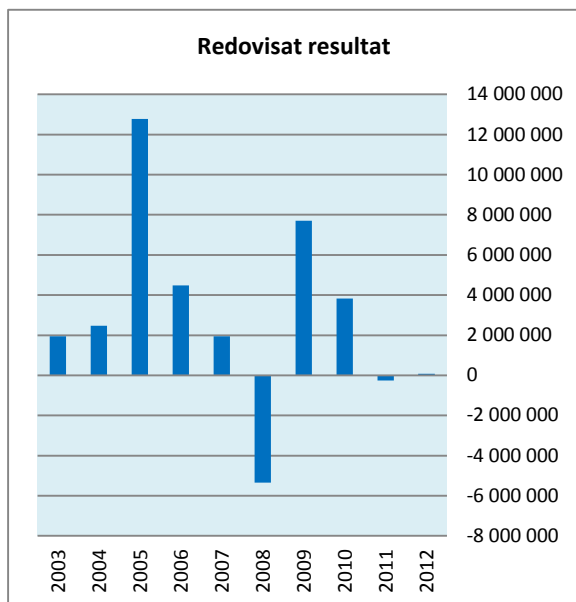
Eftersom bolaget ägs av kunderna är det naturligt att vi strävar efter att försäkringsverksamhetens resultat ligger nära noll över tid. Skadefrekvensen och skadornas karaktär gör att resultatet kan variera kraftigt mellan åren. Det ser man till exempel på resultatet för år 2010 och 2011 då det försäkringstekniska resultatet var betydligt sämre än vanligt. För det senaste året, bolagets **146:e** verksamhetsår, låg däremot det försäkringstekniska resultatet helt i linje med målsättningarna. Det var ett bra år för försäkringsverksamheten och därmed för bolaget och dess kunder och ägare.

Sett över en tioårsperiod har det försäkringstekniska resultatet i genomsnitt belastat bolagets ekonomi med drygt en halv miljon euro per år. Ersättningskostnaderna har således varit högre än vad nivån på de utdebiterade premierna har gett ekonomiskt utrymme för. Denna ekonomiska fördel för kunderna har varit ett medvetet val i bolagets premiesättning och ersättningspolitik och har kunnat finansieras genom en överlag framgångsrik placeringsverksamhet. Det skall löna sig att vara kund i bolaget.

Resultatet av placeringsverksamheten används därtill för att göra bolaget mera ekonomiskt starkt och motståndskraftigt för eventuella framtida ekonomiska svårigheter, och för att säkra bolagets förmåga att betala s.k. långsvansade skador såsom pensioner där bolaget har betalningsansvar under ofta mycket lång tid framöver. Bolagets soliditet är mycket god.

Det redovisade totala årsresultatet för försäkringsverksamheten och placeringsverksamheten tillsammans uppgick till **0,07** miljoner euro (föregående år -0,25 miljoner euro) och kan vid första anblick förefalla otillräckligt då bolagets egna kapital och därmed soliditet inte ökas nämnvärt. Men eftersom bolaget har gjort en avsättning på **4,26** miljoner euro till den reserv som benämns utjämningsbeloppet, som är en ekonomisk säkerhetsbuffert att användas för framtida skador, ger rörelseresultatet en bättre bild av bolagets resultat och förmåga att förstärka soliditeten. Rörelseresultatet ökade till **4,33** (1,98) miljoner euro.

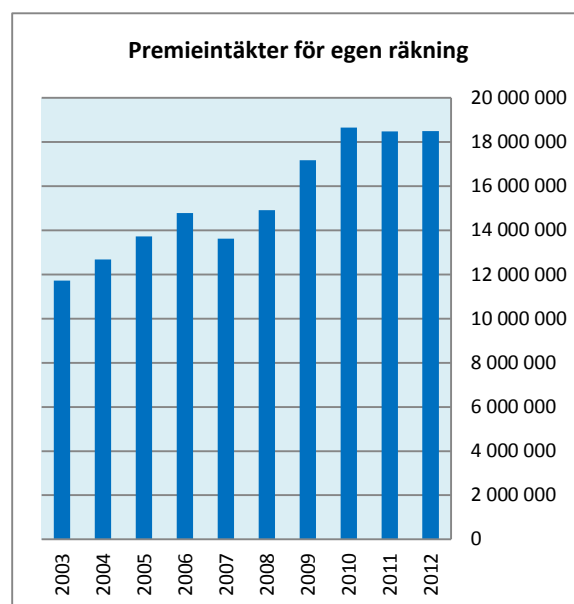
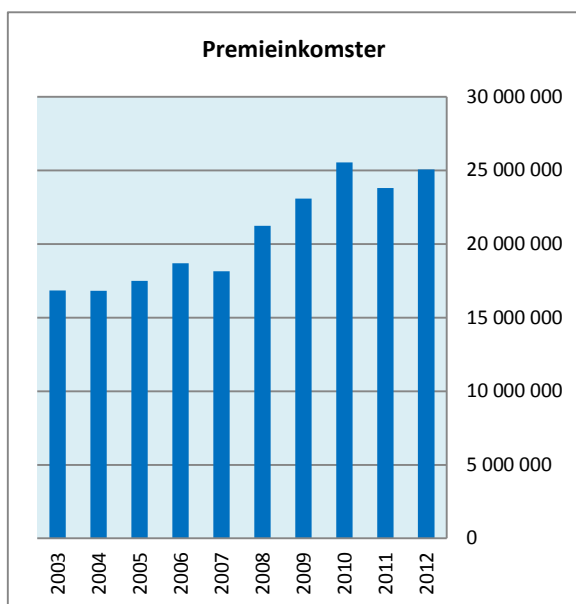

Premieinkomster

Premieinkomsterna för direktförsäkring ökade med 6,0 procent till **23,34** (22,02) miljoner euro, och för mottagen återförsäkring uppgick premieinkomsterna till **1,72** (1,78) miljoner euro. De totala premieinkomsterna ökade med 5,3 procent till **25,06** (23,80) miljoner euro.

Premierna för försäkringsklassen Lagstadgad olycksfallsförsäkring stod för **12,9** (12,0) procent av premierna för direktförsäkring medan fordonsförsäkringsklasserna Landfordon och Motorfordon tillsammans stod för **30,8** (30,1) procent. Den största sammanslagna gruppen, Egendom, Ansvar och Rättsskydd, stod för **49,4** (50,3) procent av premierna för direktförsäkring.

Premieinkomster hänförliga till försäkringar som gäller småföretag i Sverige ökade med 2,6 procent till **4,60** (4,48) miljoner euro, medan premieinkomsterna för den åländska direktförsäkringen ökade med 6,9 procent till **18,74** (17,53) miljoner euro. Den svenska småföretagsaffärens andel av Ömsens totala premieinkomster var i stort oförändrad och uppgick till **18,3** (18,8) procent.

Premieintäkterna, som anger premieinkomsterna efter tillägg eller avdrag för förändring i premieansvaret, ökade med 3,1 procent till **25,36** (24,59) miljoner euro. Återförsäkrarnas andel uppgick till **6,86** (6,11) miljoner euro, och utgjorde **27,1** (24,9) procent av de totala premieintäkterna.

Bolagets återförsäkring sker till största delen genom s.k. kvotåterförsäkring. Det innebär att återförsäkrarna är med och delar på såväl premier som skador i enlighet med bolagets återförsäkringsprogram. Vissa speciellt större risker återförsäkras skilt. Provisionsintäkterna för den försäkringsaffär som har delats med återförsäkrarna uppgick till **1,25** (1,22) miljoner euro.

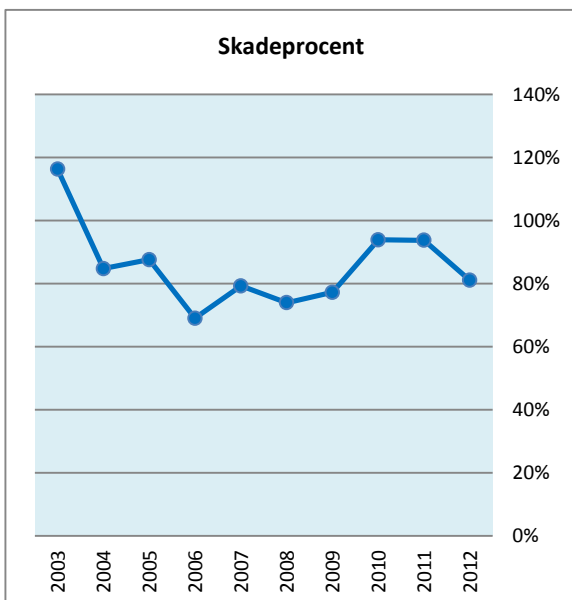
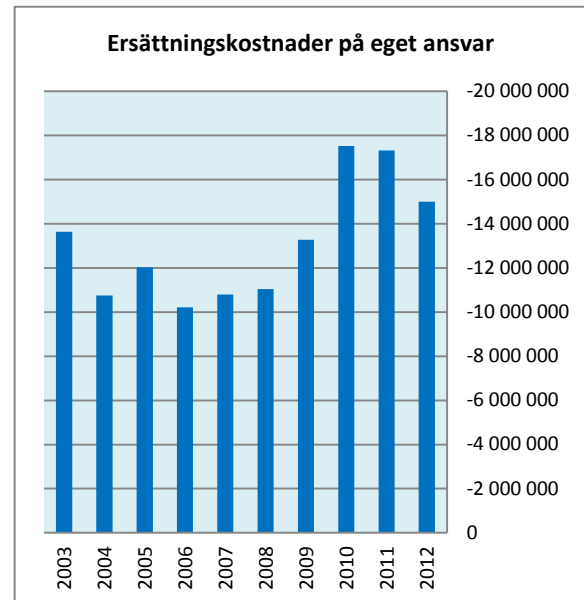
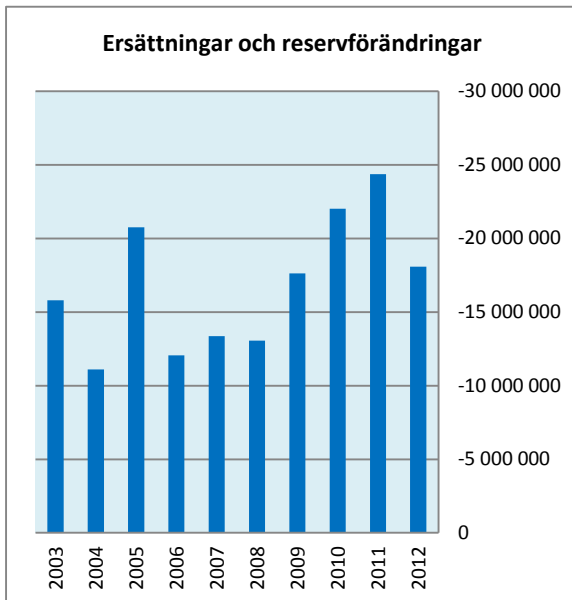
Premieintäkter för egen räkning, som anger hur stor del av premieintäkterna som är kvar då delar av inkomsterna i enlighet med återförsäkringsavtalen har överlåtits till återförsäkrarna, uppgick till **18,50** (18,48) miljoner euro.

Ersättningskostnader

De utbetalda skadeersättningarna minskade med 12,1 procent till **17,89** (20,35) miljoner euro. När också förändringarna i ersättningsreserveringarna samt till ersättningskostnaderna hörande driftskostnader beaktas minskade de totala ersättningskostnaderna med 25,8 procent till **18,08** (24,36) miljoner euro.

Av de totala ersättningskostnaderna inklusive reservförändringarna stod återförsäkrarna för **3,08** (7,04) miljoner euro, vilket motsvarar **17,0** (28,9) procent av kostnaderna. Ersättningskostnaderna på eget ansvar minskade med 13,4 procent till **15,00** (17,33) miljoner euro.

De totala reserveringarna för kommande skadeutbetalningar minskade med 2,1 procent till **45,26** (46,22) miljoner euro. Av dessa reserveringar är återförsäkrarnas andel **2,88** (5,40) miljoner euro.

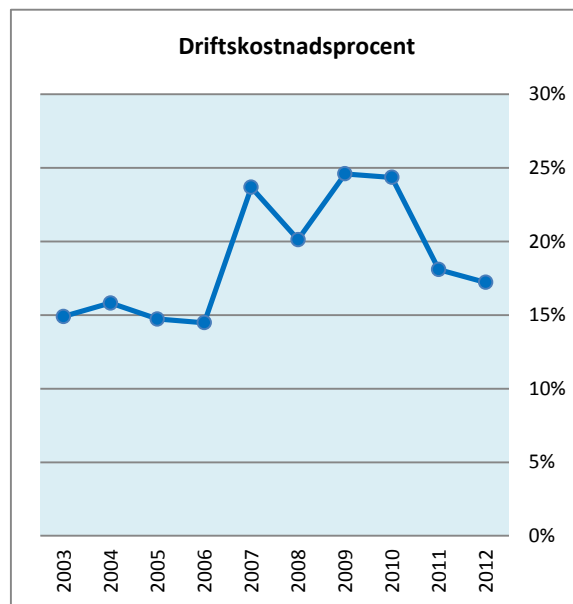
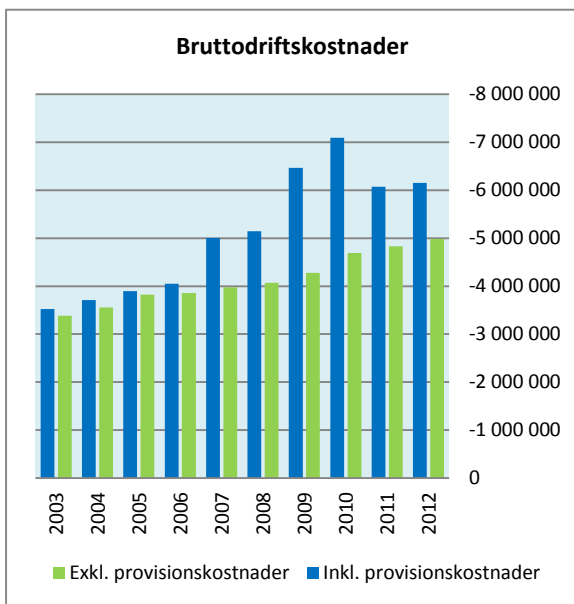
Skadeprocenten anger skadeersättningarnas andel av premieintäkterna efter att återförsäkrarnas andelar har dragits bort. Premieintäkterna för egen räkning var i stort sett oförändrade, medan ersättningskostnaderna på eget ansvar minskade med 13,4 procent. Därigenom förbättrades skadeprocenten till **81,1** (93,8) procent, vilket är lägre än den genomsnittliga skadeprocenten för de senaste tio åren, som uppgår till 85,3 procent.

Under året har bolaget fortsatt att satsa resurser på skadeförebyggande åtgärder. Detta sker bl.a. genom rådgivning, förebyggande inspektioner, kompetensutveckling och konstruktiv dialog med byggare, verkstäder, myndigheter och andra intressenter. Ett bra exempel där bolaget har satsat resurser är det åländska industriföretaget Leakomatic Ab, som tillverkar och säljer läckagevarnare. Det finns uppemot **1 200** Leakomatic läckagevarnare installerade i åländska hem. Målsättningen är att alla hushåll skall förses med någon form av läckagevarnare.

Som ett följande steg inom den skadeförebyggande verksamheten har bolaget nu också satsat mera resurser på att få ner antalet trafikskador. Statistiken visar att det inom Finland sker mest trafikolyckor i förhållande till befolkningsnumraren i just vårt marknadsområde. Det här försöker vi nu göra någonting åt, tillsammans med andra viktiga aktörer i landskapet.

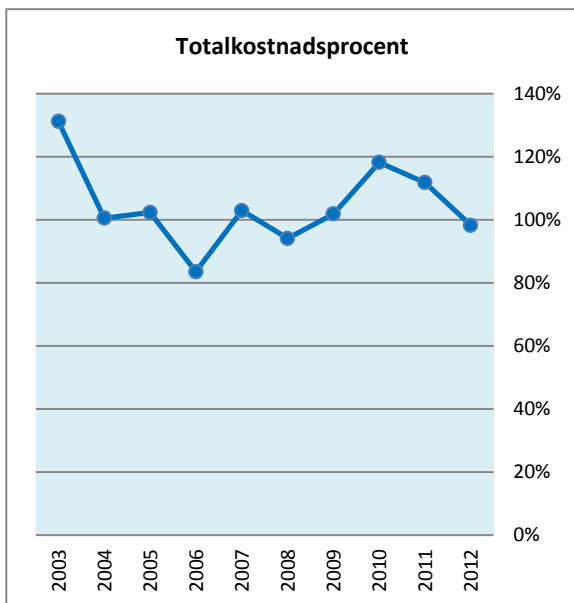
Driftskostnader

Bruttodriftskostnaderna exklusive provisionskostnader till försäkringsmäklare ökade med 3,2 procent till **4,99** (4,83) miljoner euro. Den största delen av kostnaderna härrör från löner och sociala kostnader vars andel uppgick till **64,8** (64,2) procent. Provisionskostnaderna minskade till **1,16** (1,24) miljoner euro. När också provisionskostnaderna räknas med ökade driftskostnaderna med 1,3 procent till **6,15** (6,07) miljoner euro.

Driftskostnaderna i resultaträkningen minskade med 4,7 procent till **3,19** (3,34) miljoner euro. Beloppet i resultaträkningen är lägre än vad de verkliga bruttodriftskostnaderna utvisar, vilket beror på att beloppet i enlighet med Finansinspektionens anvisningar har justerats med erhållna provisionsintäkter och övriga intäkter samt att en del av kostnaderna har förts över till ersättningskostnaderna respektive placeringsverksamheten. Den officiella driftskostnadsprocenten anger driftskostnaderna så som de anges i resultaträkningen i procent av premieintäkterna på eget ansvar. Driftskostnadsprocenten uppgick till **17,2** (18,1) procent.

Med totalkostnadsprocent avses summan av skadeprocenten och driftskostnadsprocenten. Då värdet är lägre än hundra är resultatet av försäkringsverksamheten positivt, om det är högre är det försäkringstekniska resultatet negativt. Totalkostnadsprocenten uppgick till **98,3** (111,9) procent. Den genomsnittliga totalkostnadsprocenten för de senaste tio åren uppgick därmed 104,4 procent.

Försäkringstekniskt resultat

Det försäkringstekniska resultatet, före förändringen av utjämningsbeloppet, förbättrades till **0,31** (-2,19) miljoner euro. Med utjämningsbelopp avses en riskteoretiskt uträknad reserv för framtida skador. Finansinspektionen godkände redan inför bokslutet 2011 bolagets ansökan om att få öka avsättningen till utjämningsbeloppet. Dyliga ändringar i regelverket kan vanligtvis ske först tre år efter föregående ändring har genomförts. Den utökade avsättningen till utjämningsbeloppet gjordes nu för andra året i rad, och kommer därför att göras även i bokslutet för 2013. Reserveringarna belastar det beskattningsbara resultatet i resultaträkningen. Utjämningsbeloppet ökades med **4,26** (2,23) miljoner euro till **33,63** (29,37) miljoner euro. Efter reservökningen uppgick det försäkringstekniska resultatet till **-3,95** (-4,42) miljoner euro.

Placeringsverksamhet

Intäkterna av placeringsverksamheten minskade till **11,52** (17,21) miljoner euro. Ränteintäkterna minskade med 0,2 procent till **1,67** (1,67) miljoner euro medan dividendintäkterna minskade med 5,8 procent till **1,31** (1,39) miljoner euro. Fastighetsintäkterna uppgick till **1,67** (1,70) miljoner euro. Försäljningsvinsterna minskade till **4,75** (11,77) miljoner euro. Föregående verksamhetsår redovisades försäljningsvinster på 8,56 miljoner euro som uppstod när aktier såldes till fem helägda dotterbolag. Tidigare nedskrivna värdepapper har justerats upp med **1,56** (0,12) miljoner euro.

Kostnaderna för placeringsverksamheten minskade till **7,50** (13,04) miljoner euro. Nedskrivningar av värdepappersinnehav minskade till **5,45** (10,79) miljoner euro. De direkta fastighetskostnaderna inklusive driftskostnader för utrymmen i egen användning minskade till **1,10** (1,33) miljoner euro.

Det bokförda nettoresultatet av placeringsverksamhet uppgick till **4,02** (4,17) miljoner euro. Värderingsdifferenserna ökade det icke bokförda resultatet med **2,35** miljoner euro. Föregående verksamhetsår minskade värderingsdifferenserna med 22,13 miljoner euro. Resultatet räknat till verkligt värde uppgick därmed till **6,37** (-17,95) miljoner euro. För Ömsen-koncernen uppgick det bokföringsmässiga resultatet av placeringsverksamheten till **6,63** (-4,24) miljoner euro. Avkastningen på koncernens samtliga placeringstillgångar räknade till verkligt värde uppgick till **5,1** (-13,4) procent.

Placeringstillgångarnas bokföringsvärde i Ömsen ökade med 0,2 procent till **111,03** (110,78) miljoner euro. Värderingsdifferenserna, som ligger utanför balansräkningen, ökade till **11,84** (9,48) miljoner euro. Placeringstillgångarnas verkliga värde ökade därmed med 2,2 procent till **122,86** (120,27) miljoner euro.

Det verkliga värdet på fastigheter och fastighetsaktier ökade till 20,23 (18,39) miljoner euro. Ökningen beror

i huvudsak på att kostnader som har uppstått vid renoveringen av bolagets fastigheter på Storgatan 8 och 9 har aktiverats. Bolagets finansmarknadsinstrument, lån och depositioner värderade till verkligt värde minskade till **20,26** (31,24) miljoner euro medan det verkliga värdet av innehavet av aktier och andelar samt placeringar i koncernföretag och företag där ägandet är betydande ökade till **80,41** (68,77) miljoner euro.

Av placeringstillgångarna värderade till verkliga värden, så som de är grupperade i balansräkningen, utgjorde vid räkenskapsperiodens utgång aktier och andelar **65,4** (57,2) procent, finansmarknadsinstrument, lån och depositioner **16,5** (26,0) procent, fastigheter och fastighetsaktier **16,5** (15,3) procent och depåfordringar inom återförsäkring **1,6** (1,5) procent. I gruppen aktier och andelar ingår fonder och däri även räntefonder.

Solvens

Det egna kapitalet ökade till **45,80** (45,74) miljoner euro efter avdrag för föreslagen ränta på garantikapitalet. Verksamhetskapitalet, som i huvudsak består av det egna kapitalet och värderingsdifferenser, ökade till **57,30** (54,93) miljoner euro och överstiger det stadgade minimikravet med god marginal. Minimikravet för bolagets verksamhetskapital är **4,44** (4,29) miljoner euro. Värderingsdifferensen, som utgörs av skillnaden mellan tillgångarnas verkliga värde och det bokförda värdet, ökade till **11,84** (9,48) miljoner euro.

Utjämningsbeloppet, som kan ses som en extra reserv som beredskap för framtida skador, ökade till **33,63** (29,37) miljoner euro och utgör tillsammans med verksamhetskapitalet bolagets solvenskapital. Solvenskapitalet ökade med 7,9 procent till **90,93** (84,29) miljoner euro. Det lagstadgade minimikravet uppgår till **12,19** (12,38) miljoner euro. Solvenskapitalet i procent av ansvarsskulden uppgick till **177,6** (169,1) procent och solvensförhållandet i procent till **491,5** (456,2) procent.

Den försäkringstekniska ansvarsskulden räknas ut som summan av premieansvaret, ersättningsansvaret och utjämningsbeloppet minskat med återförsäkrarnas andelar och depåfordringar. Ansvarsskulden ökade till **82,87** (77,36) miljoner euro. De för täckning av ansvarsskulden godkända tillgångarnas värde uppgick till **114,31** (118,01) miljoner euro och överskrider därmed behovet med **31,44** (40,66) miljoner euro.

Resultatanalys

Omsättningen ökade med 2,2 procent till **29,39** (28,76) miljoner euro. Med omsättning i försäkringsbolag avses summan av försäkringspremieintäkterna, nettointäkterna av placeringsverksamheten samt övriga intäkter. Det försäkringstekniska resultatet före förändringen av utjämningsbeloppet förbättrades till **0,31** (-2,19) miljoner euro. Det bokföringsmässiga nettoresultatet av placeringsverksamheten uppgick till **4,02** (4,17) miljoner euro. Rörelseresultatet förbättrades till **4,33** (1,98) miljoner euro.

Resultatdisponering

Bolagets resultaträkning för 2012 uppvisar en vinst om **74 619,04** euro. Styrelsen föreslår att vinsten disponeras så att **6 880,00** euro betalas i ränta på garantikapitalet och att resterande **67 739,04** euro överförs till reservfonden. Efter vinstöverföringen uppgår reservfonden till **42 516 128,90** euro.

Framtiden

Ömsens målsättning är att leverera trygghet för kunderna. Långt in i framtiden. Det gör vi genom att förse kunderna med bra försäkringsprodukter till vettiga priser, men framförallt genom att finnas där när skadan inträffar. Vår ambition är att hela tiden, varje dag, verka för att alla privatpersoner, företag, institutioner, kommuner och föreningar som är kunder hos Ömsen skall vara nöjda med sitt val av försäkringsbolag.

Förutom att vara det bästa skadeförsäkringsbolaget vill vi fortsättningsvis göra mycket mer än så. Vi vill vara en aktiv aktör i det åländska samhället. Vi vill göra insatser för att förbättra förutsättningarna för det åländska näringslivets möjligheter att bli starkare och bättre, och vi vill fortsättningsvis vara med och satsa på såväl kultur som idrott, och även på annat som gör vårt samhälle. Också i det här avseendet kan vi vara bättre än våra konkurrenter.

Med de möjligheter vi har att leverera trygghet och andra kringvärden till våra kunder bedömer vi att bolagets försäkringsverksamhet kommer att vara framgångsrik även i fortsättningen. När det gäller placeringsverksamheten är ambitionen att fortsätta att bedriva verksamheten med försiktighet och kontrollerad risktagning.

Inga väsentliga händelser som avviker från bolagets ordinarie verksamhet finns att rapportera för tiden efter räkenskapsperiodens utgång fram till tidpunkten för styrelsens godkännande av bokslutet.

Bolagsstämman

I ett ömsesidigt försäkringsbolag är det försäkringstagarna och ägarna till garantikapitalet som äger bolaget. På bolagsstämman har alla ägare en röst samt ytterligare en röst för varje påbörjad hundra euro i betald premie under det senaste året. Genom rösträttsbegränsning kan ingen representera mer än tio procent av rösterna på stämman. Bolagsstämman fastställer bokslutet och tar beslut om hur årets resultat skall användas. Dessutom avgör bolagsstämman frågan om ansvarsfrihet för förvaltningsrådets och styrelsens medlemmar samt verkställande direktören. På bolagsstämman har varje ägare möjlighet att ställa frågor, komma med synpunkter och föreslå medlemmar till förvaltningsrådet. Inkommande ordinarie bolagsstämma hålls torsdagen den 23 maj 2013.

Valberedning

Ömsens valberedning har till uppgift att inför beslut gällande val av medlemmar till styrelse och förvaltningsråd samt inför beslut om arvoden framställa förslag. I valberedningen ingår förvaltningsrådets ordförande, styrelsens ordförande samt ytterligare två medlemmar av förvaltningsrådet. För närvarande består valberedningen av Sture Carlson, ordförande, Trygve Eriksson, Peter Wiklöf och Edgar Vickström.

Förvaltningsrådet och styrelsen

Förvaltningsrådet kan enligt Ömsens bolagsordning bestå av minst nio och högst femton medlemmar. Varje medlem väljs för en tidsperiod om tre år räknat från utgången av den bolagsstämma på vilken man väljs fram till utgången av den ordinarie bolagsstämma som infaller tre år senare. För närvarande består förvaltningsrådet av tolv medlemmar. Vid den ordinarie bolagsstämman 23 maj 2013 är Ben-Erik Alm, Otto Hojar, Carin Holmqvist och Bjarne Pettersson i tur att avgå. I enlighet med bolagsstämmans beslut utgick ett årsarvode om 4 000 euro till förvaltningsrådets ordförande och 1 500 euro till förvaltningsrådets övriga medlemmar, samt ett mötesarvode om 500 euro per bevisat förvaltningsrådsmöte. Totalt utbetalades **35 125** (37 625) euro till förvaltningsrådets medlemmar.

Styrelsen har under 2012 bestått av Trygve Eriksson, ordförande, Kjell Clemes, viceordförande, Dan E Eriksson, Anders Å Karlsson och Elisabeth Naucér. I enlighet med förvaltningsrådets beslut utgick ett årsarvode om 8 000 euro till styrelsens ordförande och 3 000 euro till styrelsens övriga medlemmar, samt ett mötesarvode om 1 000 euro per bevisat styrelsemöte. Totalt utbetalades **62 000** (88 000) euro till medlemmarna i styrelsen. Vid förvaltningsrådets möte den 10 december 2012 omvaldes styrelsemedlemmarna för 2013. Styrelsen omvalde häfter Trygve Eriksson till ordförande och Kjell Clemes till viceordförande.

Personalen

Ömsens verksamhet och framgångar beror framförallt på personalens förmåga att sköta alla tusentals kundkontakter årligen. Personalen gör sitt yttersta för att agera på bästa sätt i försäljningsögonblicket så att rätt försäkringsskydd erbjuds, men ser också till att kunderna får ersättning för den lidna skadan när oturen har varit framme. Vi upplever att kundnöjdheten hos Ömsen är mycket hög, och denna kundnöjdhet skall givetvis tillskrivas personalen och dess förmåga att ta hand om kunderna.

Totalsumman av räkenskapsperiodens löner, pensionskostnader och övriga lönebikostnader samt arvoden till styrelse och förvaltningsråd ökade med 2,4 procent till 3,37 (3,29) miljoner euro. Det utbetalda beloppet av löner och arvoden som betalats till styrelse, förvaltningsråd och verkställande direktören uppgick till 0,28 (0,31) miljoner euro.

Medelantalet anställda i Ömsen ökade till **50,2** (47,7) personer. Vid räkenskapsperiodens utgång uppgick personalens ålder till i medeltal **45,7** (45,4) år. Anställningstiden uppgick i medeltal till **14,9** (14,4) år. Fördelningen kvinnor/män var **59/41** (59/41) procent. Bolagets pensionsansvar sköts genom avtal med utomstående pensionsbolag. I enlighet med den allmänna lagstadgade pensionsåldern kan personalen avgå med pension från och med 63 års ålder. En del av personalen med längre anställningstid kan avgå med pension vid 60 års ålder.

Riskhantering och kontroll

Styrelsen har det övergripande ansvaret för bolagets riskhantering och interna kontroll. Ömsens operativa ledning förverkligar styrningen av affärsverksamheten och rapporterar till styrelsen. Den interna kontrollfunktionen är underställd bolagets verkställande direktör.

Sedan ett antal år tillbaka håller man inom EU på att arbeta fram nya solvensregler för försäkringsbolagen. Detta inom ramen för det s.k. Solvens II-projektet. Projektet är fortfarande pågående och det är ännu oklart när det nya regelverket slutligen kommer att träda i kraft. Därmed är det också oklart när Finansinspektionen kommer att kunna presentera nya anvisningar gällande försäkringsbolagens redovisning och rapportering.

De preliminära beräkningar som har gjorts gällande solvensen visar att Ömsens soliditet torde vara väl tilltagen även i den nya miljön. I anslutning till Solvens II-projektet pågår ett kvalitetssäkringsprojekt inom Ömsen. Målsättningen är att säkra processerna genom att lokalisera och analysera olika risker och riskmoment och att via olika åtgärdsprogram minska riskerna för störningar i verksamheten och för negativ påverkan på bolagets ekonomiska ställning.

Balansräkning

Aktiva	Ömsen-koncernen		Ömsen	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Immateriella tillgångar (not 10):				
Immateriella rättigheter	23 984	21 318	23 984	21 318
Koncerngoodwill	147 765	295 531	0	0
	171 749	316 849	23 984	21 318
Placeringar:				
Placeringar i fastigheter (not 11)				
Fastigheter och fastighetsaktier	16 073 405	14 357 548	8 412 087	6 402 856
Lånefordringar hos koncernföretag	0	0	6 879 062	7 218 199
	16 073 405	14 357 548	15 291 149	13 621 055
Placeringar i koncernföretag och företag där ägandet är betydande				
Aktier i koncernföretag (not 13 och 15)	0	0	9 293 076	12 325 938
Aktier i ägarintressebolag (not 14 och 15)	608 750	351 795	174 207	173 384
Lånefordringar hos intresseföretag	1 127 777	1 122 083	1 127 777	1 122 083
	1 736 528	1 473 878	10 595 060	13 621 405
Övriga placeringar				
Aktier och andelar (not 16, 17, 18)	71 412 013	58 575 542	63 239 281	49 769 870
Finansmarknadsinstrument	17 418 798	28 370 308	17 297 298	28 101 459
Inteckningslån	1 506 130	1 834 271	1 506 130	1 834 271
Övriga lånefordringar (not 19)	1 135 607	975 869	1 135 607	975 869
Depositioner	0	1 000 000	0	1 000 000
	91 472 548	90 755 991	83 178 316	81 681 470
Placeringar exkl. depåfordringar	109 282 480	106 587 417	109 064 525	108 923 930
Depåfordringar inom återförsäkring	1 962 257	1 859 995	1 962 257	1 859 995
Placeringar totalt	111 244 737	108 447 412	111 026 782	110 783 925
Fordringar:				
Direktförsäkring	2 941 172	2 830 518	2 941 172	2 830 518
Återförsäkring	8 446 922	7 808 563	8 446 922	7 808 563
Övriga fordringar	415 666	221 334	239 605	217 175
	11 803 759	10 860 415	11 627 699	10 856 257
Övriga tillgångar:				
Inventarier (not 10)	1 062 838	960 717	1 022 381	960 717
Kassa och banktillgodohavanden	8 626 152	4 751 055	7 966 382	4 125 428
	9 688 990	5 711 772	8 988 763	5 086 145
Aktiva resultatregleringar:				
Räntor och hyror	344 930	528 394	344 930	528 394
Övriga aktiva resultatregleringar	1 444 879	627 153	1 427 155	622 635
	1 789 809	1 155 547	1 772 085	1 151 030
Aktiva totalt	134 699 046	126 491 995	133 439 312	127 898 674

	Ömsen-koncernen		Ömsen	
Passiva	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Eget kapital (not 22):				
Grundfond	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Garantikapital	86 000	86 000	86 000	86 000
Uppskrivningsfond	201 826	201 826	201 826	201 826
Reservfond	42 448 390	42 704 767	42 448 390	42 704 767
Resultat från tidigare räkenskapsperioder	-2 257 827	6 185 686	0	0
Räkenskapsperiodens resultat	2 755 721	-8 693 010	74 619	-249 497
	46 234 109	43 485 269	45 810 834	45 743 095
Minoritetsandel	355 308	354 903	0	0
Försäkringsteknisk ansvarsskuld (not 25):				
Premieansvar	8 825 479	9 130 475	8 825 479	9 130 475
Återförs. andel av premieansvaret	0	-99 940	0	-99 940
	8 825 479	9 030 535	8 825 479	9 030 535
Ersättningsansvar	45 258 583	46 221 434	45 258 583	46 221 434
Återförs. andel av ersättningsansvaret	-2 879 904	-5 398 896	-2 879 904	-5 398 896
	42 378 680	40 822 538	42 378 680	40 822 538
Utjämningsbelopp	33 626 000	29 366 000	33 626 000	29 366 000
Försäkringsteknisk ansvarsskuld totalt	84 830 159	79 219 073	84 830 159	79 219 073
Skulder				
Direktförsäkringsverksamhet	67 141	153 355	67 141	153 355
Återförsäkringsverksamhet	294 396	304 942	294 396	304 942
Övriga skulder	551 806	603 048	263 999	283 773
	913 343	1 061 345	625 537	742 069
Latent skatteskuld	193 344	176 969	0	0
Passiva resultatregleringar	2 172 783	2 194 436	2 172 783	2 194 436
Passiva totalt	134 699 046	126 491 995	133 439 312	127 898 674

Resultaträkning

	Ömsen-koncernen		Ömsen	
	2012	2011	2012	2011
Försäkringsteknisk kalkyl:				
Premieintäkter				
Premieinkomst (not 1 och 2)	25 059 883	23 799 208	25 059 883	23 799 208
Återförsäkrares andel	-6 764 691	-6 127 207	-6 764 691	-6 127 207
	18 295 192	17 672 001	18 295 192	17 672 001
Förändring av premieansvaret	304 996	792 097	304 996	792 097
Återförsäkrares andel	-99 940	14 783	-99 940	14 783
	205 056	806 879	205 056	806 879
Premieintäkter för egen räkning	18 500 248	18 478 880	18 500 248	18 478 880
Ersättningskostnader				
Utbetalda ersättningar	-19 042 347	-21 364 854	-19 042 347	-21 364 854
Återförsäkrares andel	5 597 903	6 053 695	5 597 903	6 053 695
	-13 444 444	-15 311 158	-13 444 444	-15 311 158
Förändring av ersättningsansvaret	962 851	-2 997 377	962 851	-2 997 377
Återförsäkrares andel	-2 518 992	982 566	-2 518 992	982 566
	-1 556 142	-2 014 811	-1 556 142	-2 014 811
Ersättningskostnader på eget ansvar	-15 000 586	-17 325 969	-15 000 586	-17 325 969
Driftskostnader (not 3 och 4)	-3 185 669	-3 342 940	-3 185 669	-3 342 940
Förs.tekniskt bidrag före utjämningsbeloppet	313 992	-2 190 029	313 992	-2 190 029
Förändring av utjämningsbeloppet	-4 260 000	-2 232 000	-4 260 000	-2 232 000
Försäkringstekniskt bidrag	-3 946 008	-4 422 029	-3 946 008	-4 422 029
Annan än försäkringsteknisk kalkyl:				
Placeringsverksamheten (not 8)				
Intäkter	11 998 094	9 032 466	11 517 950	17 211 838
Kostnader	-5 369 459	-13 270 239	-7 497 323	-13 038 715
	6 628 635	-4 237 773	4 020 627	4 173 123
Avskrivning på koncerngoodwill	-147 765	-147 765	0	0
Andel av intresseföretags resultat	256 132	178 411	0	0
Förändring av avskrivningsdifferensen	0	0	0	339
Direkta skatter	-18 494	-28 498	0	-930
Latent skatt	-16 375	-34 734	0	0
Minoritetsandel	-405	-622	0	0
Räkenskapsperiodens resultat	2 755 721	-8 693 010	74 619	-249 497

Finansieringsanalys

	Ömsen-koncernen		Ömsen	
	2012	2011	2012	2011
Rörelseverksamhetens kassaflöde:				
Resultat av den egentliga verksamheten	2 803 747	-8 626 573	87 371	-246 323
Korrektivposter:				
Förändring av ansvarsskulden	5 611 086	3 439 934	5 611 086	3 439 934
Ned- och uppskrivningar av placeringar	3 888 425	10 672 657	3 888 425	10 672 657
Avskrivningar enligt plan	561 727	546 198	282 004	266 202
Avskrivningar på koncerngoodwill	147 765	147 765	0	0
Övriga korrigeringsposter	-4 586 741	-11 374 643	-4 586 741	-11 374 643
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital	8 426 008	-5 194 662	5 282 144	2 757 826
-/+ Korta räntefria rörelsefordringar	-1 577 607	-3 269 770	-1 392 497	-3 359 604
+/- Korta räntefria skulder	-169 655	-1 146 645	-138 186	-1 064 629
Kassaflöde före fin. poster och skatter	6 678 746	-9 611 076	3 751 460	-1 666 407
Räntor och övriga finansiella kostnader	-12 752	-2 583	-12 752	-2 583
Direkta skatter	-18 494	-28 498	0	-930
	6 647 500	-9 642 156	3 738 708	-1 669 920
Investeringarnas nettokassaflöde:				
Placeringar	-2 570 910	8 232 643	263 282	748 999
Materiella och immateriella tillgångar	-194 614	-177 258	-154 157	-178 132
	-2 765 523	8 055 386	109 125	570 868
Finansieringens kassaflöde:				
Utbetalda räntor på garantikapital	-6 880	-6 880	-6 880	-6 880
Likvida medel vid räkenskapsperiodens början	4 751 055	6 344 706	4 125 428	5 231 360
Förändring av likvida medel	3 875 097	-1 593 650	3 840 953	-1 105 932
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut	8 626 152	4 751 055	7 966 382	4 125 428

Noter

Bokslutsprinciper

Resultaträkningen beskriver resultatet av försäkringsverksamheten och placeringsverksamheten samt övriga resultatpåverkande poster, såsom eventuella övriga intäkter och kostnader samt skatter. Delar av bolagets driftskostnader har belastat ersättningsverksamheten och placeringsverksamheten. Det återstående beloppet redovisas som driftskostnader i resultaträkningen, och utgör kostnader för försäljning och administration av försäkringar. Här ingår även provisionskostnader som betalats i ersättning till försäkringsförmedlare, och provisionsintäkter som återförsäkrarna har betalat i ersättning för den avgivna återförsäkringsaffären. Dels ges uppgifter om moderbolaget Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag (Ömsen), dels gällande koncernen (Ömsen-koncernen).

Koncernbokslut har upprättats enligt förvärvsmetoden. Goodwillvärden som har uppstått vid anskaffning av aktier har antingen skrivits av direkt eller skrivs av under högst fem års tid. Noterna gäller i huvudsak för Ömsen. I de fall särskild upplysning om koncernen är befogad och har betydelse för att kunna bedöma koncernens verksamhet och ekonomiska ställning har information tillfogats noterna. Koncern- eller intressebolag med försäkringsansluten verksamhet är Svenska Träförsäkringar AB och BRIM Invest AB. Svenska Träförsäkringar AB är ett helägt dotterbolag som förmedlar försäkringar i första hand inriktade på sågverk i Sverige. BRIM Invest AB är ett intressebolag i Sverige där ägarandelen är 30 procent. Bolaget förmedlar försäkringar inom främst byggsektorn. I koncernbokslutet för 2011 ingick inga uppgifter om Ömsens andel av BRIM Invest AB:s resultat eftersom uppgifterna då inte fanns att tillgå. I koncernbokslutet för 2012 har dessa uppgifter förts in som korrigering av koncernresultat och -balansräkning för jämförelseåret 2011. Tidigare års koncernresultat som noteras i balansräkningen för 2011 har korrigerats upp med under samma år gjord nedvärdering av aktieinnehav i dotterbolag på 6,1 miljoner euro. De helägda dotterbolag som bedriver placeringsverksamhet är Hamnia Ab, Ömsens IT-Invest Ab, Ömsens Teknologi-Invest Ab, Ömsens Miljö-Invest Ab och Ömsens Samhälls-Invest Ab. Bolagen investerar i åländska bolag. Bolagen är delägare i de börsnoterade bolagen Viking Line Abp och Ålandsbanken Abp samt i ett antal åländska småföretag. I koncernen ingår även fastighetsbolagen Fastighets Ab Nygatan 7, Fastighets Ab Köpmansgatan 4, Fastighets Ab Torggatan 9 och Bostads Ab Västra Klinten. Premiefordringar som sannolikt inte kommer att kunna indrivas avskrivs som kreditförluster och redovisas som korrektivpost till premieinkomsterna. Det innebär att fordringar som är över tre månader gamla redovisas som kreditförluster och återtas ifall betalning sker. Kreditförluster som hör till placeringsverksamheten redovisas som nedskrivningar inom gruppen kostnader för placeringsverksamheten.

Fordringar och skulder i utländsk valuta har omräknats till euro enligt den kurs som gällde på bokslutsdagen. Värdena i koncernbokslutet har omräknats enligt bokslutsdagens valutakurs, medan anskaffningskostnaden för aktierna har omräknats enligt anskaffningsdagens valutakurs.

Fastigheterna har i balansräkningen upptagits till anskaffningsutgift efter avdrag för avskrivningar enligt plan. Bokföringsvärdet på vissa fastigheter innehåller uppskrivningar. Fastigheternas verkliga värde fastställs årligen skilt för varje objekt. Aktier och andelar som ingår i placeringstillgångarna har bokförts till anskaffningsutgift eller lägre verkligt värde. Som verkligt värde för aktier och andelar som är börsnoterade har använts sista köp- eller avslutskurs, och för värdepapper som inte är börsnoterade anskaffningsvärdet eller lägre sannolikt överlåtelsevärde. I de fall det verkliga värdet överstiger bokföringsvärdet noteras skillnaden som värderingsdifferens i uträkningen av verksamhetskapitalet. Värderingen har gjorts enligt principen om genomsnittsvärde. Tidigare gjorda nedskrivningar återförs till den del det verkliga värdet är högre än det med nedskrivningar korrigerade bokföringsvärdet. För finansmarknadsinstrumenten periodiseras och bokförs differenser mellan nominellt värde och anskaffningsutgiften under värdepapprens löptid. Därtill beaktas ett eventuellt lägre marknadsvärde som nedskrivning i bokföringen eller som justering av värderingsdifferensen. Lånefordringar och övriga fordringar bokförs till nominellt värde eller till lägre verkligt värde. Derivatavtal gjorda i säkringssyfte värderas tillsammans med de balansposter som skall skyddas. Inga sådana avtal fanns vid bokslutstillfället. För andra derivatavtal än sådana som gjorts i säkringssyfte har negativa värdeförändringar bokförts resultatpåverkande, medan positiva värdeförändringar upptas som värderingsdifferens i verksamhetskapitalet. Vinster och förluster som uppstått under räkenskapsperioden har bokförts som intäkter eller kostnader. Derivatavtal som gått till inlösen har antingen påverkat anskaffningsutgiften eller försäljningsvinsten eller -förlusten.

De planmässiga avskrivningarna har beräknats på anläggningarnas ursprungliga anskaffningsvärden lineärt under den beräknade ekonomiska livslängden. Avskrivningstiden är fem år för ADB-utrustning och -program samt fordon, femton till femtio år för byggnader och konstruktioner samt fem till femton år för maskiner och inventarier. Planmässiga avskrivningar har även gjorts på de uppskrivningar som under tidigare år verkstälts på delar av fastighetsinnehavet. Eventuell skillnad mellan planmässiga och skattemässiga avskrivningar redovisas separat i resultaträkningen som förändring av avskrivningsdifferensen.

Kreditförlustreservering får inte överstiga en procent av det sammanlagda beloppet av försäkringsbolagets andra fordringar än premiefordringar, eller den sannolika större risk för kreditförluster som kan antas finnas. För räkenskapsåret har inga kreditförlustreserveringar gjorts. Avskrivningsdifferenser i koncernresultaträkningen har intäktsförts efter avdrag för 24,5 procent latent skatt. Ackumulerade avskrivningsdifferenser i koncernbalansräkningen har delats upp i eget kapital och latent skatter enligt motsvarande skatteprocent.

Skatt för räkenskapsåret är beräknad enligt 24,5 procent av beskattningsbar vinst före skatt. I de fall de planmässiga avskrivningarna överskrider de skattemässiga avskrivningarna har skillnaden beaktats i skattealkylen.

Pensionsansvaret för personalen är helt täckt genom försäkringar tecknade hos utomstående pensionsförsäkringsbolag.

Beskrivning av använda nyckeltal

Med omsättning avses premieinkomsten före avdrag av återförsäkrars andel med tillägg för nettointäkterna av placeringsverksamheten i resultaträkningen samt övriga intäkter. Med premieinkomst avses premier före avdrag av återförsäkrarnas andelar.

Skadeprocenten anger hur stor andel ersättningskostnaderna är av premieintäkterna. Andelen räknas ut efter att återförsäkrarnas andelar av premier och ersättningar har dragits av. Uträkningen görs på samma sätt även utan den s.k. beräkningsräntekostnaden.

Driftskostnadsprocenten anger hur många procent driftskostnaderna är av premieintäkterna. Andelen räknas ut efter att återförsäkrarnas andelar har dragits av. Bruttodriftskostnadsprocenten anger bolagets egna driftskostnader i förhållande till premieinkomsten. Eftersom bolaget återförsäkrar en stor del av sin rörelse och provisionerna därför utgör en väsentlig del av driftskostnaderna anges även bruttodriftskostnadsprocenten. Totalkostnadsprocenten är summan av skadeprocent och driftskostnadsprocenten. Totalkostnadsprocenten räknas även fram utan beräkningsräntekostnad.

Med rörelseresultat avses vinst eller förlust före förändring i utjämningsbeloppet, extraordinära poster, bokslutsdispositioner och skatter.

Resultatanalys för skadeförsäkringsbolag:

+	Premieintäkter
-	Ersättningskostnader
-	Driftskostnader
+/-	Övriga försäkringstekniska intäkter och kostnader
=	Försäkringstekniskt bidrag före förändring i utjämningsbeloppet
+/-	Intäkter och kostnader av placeringsverksamheten samt uppskrivningar, korrigeringar av dem och värdeförändringar
+/-	Övriga intäkter och kostnader
=	Rörelsevinst eller -förlust
+	Extraordinära intäkter
-	Extraordinära kostnader
=	Vinst eller förlust före bokslutsdispositioner och skatter
-	Inkomstskatter och övriga direkta skatter
=	Räkenskapsperiodens vinst eller förlust

Bolagets verkliga totalresultat består av summan rörelseresultatet och förändringen i värderingsdifferensen utanför balansen och uppskrivningsfonden.

Nettointäkterna av placeringsverksamheten till verkligt värde i relation till sysselsatt kapital beräknas per placeringsslag och för det sammanräknade beloppet av placeringar med beaktande av kassaflöden. Periodens resultat beräknas med en s.k. anpassad Dietz-formel (tids- och penningavvägd formel). Det sysselsatta kapitalet beräknas genom att man till marknadsvärdet i början av perioden lägger periodens kassaflöden avvägda med den proportionella andel av hela perioden som kvarstår vid transaktionsdagen eller från transaktionsmånadens mitt till periodens slut.

Nettointäkterna av placeringsverksamheten specificeras enligt följande:

+/-	Placeringsverksamhetens direkta nettointäkter i bokföringen
+/-	Värdeförändringar i bokföringen
+/-	Förändring i värderingsdifferenserna

Av räntefonderna ingår långa räntefonder i masskuldebrevslån och korta räntefonder i penningmarknadsplaceringar. Andelar i placeringsfonder eller andra med dem jämförbara fondföretag som investerar i fastigheter och fastighetsbolag ingår i fastighetsplaceringar. Kalkylmässiga värderingsdifferenser av derivat som upptas under resultatregleringar och premier som upptas under förskottspremier hänförs till underliggande tillgångspost. I placeringarna inkluderas inte köpeskillingsfordringar och -skulder i anslutning till placeringar. Placeringsallokeringen inkluderar depositioner som hör till placeringarna i balansräkningen.

Avkastning på totalkapitalet till verkligt värde räknas ut genom att ställa avkastningen till verkligt värde i förhållande till balansomslutningen till verkligt värde. Avkastningen består av rörelseresultat, räntekostnader och övriga finansiella kostnader, beräkningsräntekostnad, uppskrivningar och återföringar i uppskrivningsfonden samt förändringen av placeringarnas värderingsdifferenser. Nyckeltalets divisor beräknas som ett medeltal av värdena enligt räkenskapsperiodens och den föregående räkenskapsperiodens balansräkning. Med beräkningsräntekostnad avses den kostnadsbelastning diskontering av pensioner och eventuella övriga försäkringstekniska ansvarsposter medför. Beräkningsräntekostnaden beräknas genom att multiplicera det diskonterade ersättningsansvaret vid årets början med den beräkningsränta som använts vid föregående års slut.

Verksamhetskapitalet består av eget kapital efter avdrag för föreslagen vinstutdelning, ackumulerade bokslutsdispositioner och placeringarnas värderingsdifferenser med avdrag för immateriella tillgångar och beloppet av maximal förlust som kan förorsakas av derivatavtal.

Med utjämningsbelopp avses en för skaderika år riskteoretisk uträknad reserv. Med solvenskapital avses summan av verksamhetskapitalet och utjämningsbeloppet. Med solvenskapital i procent av ansvarsskulden avses solvenskapitalets andel av den försäkringstekniska ansvarsskulden, efter att utjämningsbeloppet har dragits av. Den försäkringstekniska ansvarsskulden räknas ut efter avdrag för återförsäkrarnas andelar. Med solvensprocent avses solvenskapitalet i procent av summan av premieintäkterna för de senaste tolv månaderna efter avdrag av återförsäkrarnas andelar.

Antalet anställda i genomsnitt under räkenskapsperioden räknas ut som ett medeltal av antalet anställda i slutet av varje kalendermånad. I antalet beaktas eventuellt deltidsarbete för de anställda.

Riskhanteringsprinciper

Bolagets riskhanteringsplan anger styrelsens riktlinjer för kontroll av riskerna inom försäkrings- och placeringsverksamheten. Målsättningen är att beakta alla kända och väsentliga risker. I planen beskrivs olika typer av risker och hur kontrollen av dem organiseras. Det mest centrala målet med riskhanteringen är att säkerställa att det förvaltade kapitalet i alla situationer räcker för de åtaganden bolaget har gentemot kunderna. Viktiga delar i planen är återförsäkringsplanen och placeringsplanen. De olika riskmomenten följs kontinuerligt upp genom såväl intern som extern kontroll. Bolagets styrelse fastställer omfattningen av riskhanteringen och den interna kontrollen och kravet på rapportering av angivna riskmått.

Det är av största vikt att det kapital bolaget förvaltar hanteras på ett sådant sätt att avkastningen är tillräcklig med hänsyn tagen till given risk, och att bolaget är ekonomiskt starkt och därmed har förmåga att bära risker. Rapport gällande solvenskapitalet och förmågan att täcka ansvarsskulden upprättas kvartalsvis och meddelas styrelsen och försäkringsinspektionen.

Inom försäkringsverksamheten kontrolleras framför allt risker som har att göra med produkterna och prissättningen av dessa, samt med skadehanteringen och uppföljningen av resultatet för de olika försäkringslagen och -klasserna. Återförsäkringsplanen beskriver hur stor risk bolaget kan hålla självt i förhållande till verksamhetens omfattning, samt vilka kreditrisker som är acceptabla gällande återförsäkrare. Bolagets maximala ekonomiska risk vid en skada beräknas till **1,50** (1,50) miljoner euro.

Risker i anslutning till placeringsverksamheten behandlas i placeringsplanen, som fastställs av styrelsen. Tillräcklig riskspridning och uppsatta mål för avkastningen hör till de riskmått som kontrolleras. I placeringsplanen anges riktvärden som anger hur stor del av placeringstillgångarna som skall allokteras till fastigheter, aktier och andelar samt ränteinstrument. Dessa värden kompletteras med intervall inom vilka respektive tillgångsslag får röra sig utan särskilda styrelsebeslut. Även hanteringen av valutarisker beskrivs i placeringsplanen. Enligt placeringsplanen kan derivatinstrument förutom att användas i skyddande syfte även användas för att ställa ut köp- och sälloptioner på aktier. När derivat används för att öka intäkterna genom att utfärda optioner får värdet på utfärdade sälloptioners underliggande tillgångar beträffande aktiederivat högst uppgå till det maximibelopp som fastställts i placeringsplanen för enskilda aktieinnehav, dvs. 10 procent av det egna kapitalet. Värdet på utfärdade köpoptioners underliggande tillgångar får högst uppgå till marknadsvärdet på motsvarande enskilda befintliga aktieinnehav i placeringsportföljen. Den teoretiska maximiförlusten av icke skyddande derivatavtal mäts med Value-at-Risk, och uppgick vid årsskiftet till **0,32** (0,27) miljoner euro. Talet anger största möjliga nedgång i marknadsvärdet under tio dagar, med 99 procents sannolikhet. Ränteportföljens risk bedöms för masskuldebrevslånens del enligt modifierad duration. Härutöver görs bedömningar av hur hela ränteportföljens värde utvecklas vid förändringar i det allmänna ränteläget. Kreditrisker i masskuldebrevslånen bedöms utifrån kända ratinginstituts bedömningar. Likviditetsrisken bedöms utgående från hur snabbt placeringsportföljen eller delar av denna kan realiseras. Riskerna i placeringsverksamheten bedöms även utgående från känslighetsanalyser, där man prövar konsekvenserna av värdeförändringar i placeringstillgångarna för resultatet, verksamhetskapitalet och täckningen av ansvarsskulden. I dessa känslighetsanalyser bedöms konsekvenserna av en generell förändring av räntenivån samt av att aktiekurserna skulle sjunka drastiskt.

Inom ramen för riskhanteringen definieras och hanteras operativa, ekonomiska och säkerhetsmässiga risker. Genom att se till att bolaget har kompetent personal och tydliga processbeskrivningar skapas förutsättningar för en fungerande administration. Den interna kontrollen är av den här anledningen föremål för fortlöpande granskning och uppdatering. Driftskostnaderna hålls på en konkurrenskraftig nivå genom effektiva processer och kontrolleras kontinuerligt. Datarisker och fysiska risker som berör kontorsmiljön i händelse av brand eller liknande beskrivs i riskhanteringsplanen. Bolagets beredskapsplan ger vägledning för åtgärder som skall vidtas i samband med extraordinära händelser.

Not 1. Premieinkomst

	2012	2011
Direktförsäkring		
Premieinkomster Åland	18 740 820	17 534 343
Premieinkomster Sverige	4 596 834	4 481 639
Premieinkomster av direktförsäkring	23 337 655	22 015 982
Återförsäkring	1 722 229	1 783 226
Premieinkomster totalt	25 059 883	23 799 208

Not 2. Poster som dragits av från premieinkomsten

	2012	2011
Kreditförluster på premiefordringar	-25 040	85 597
Fördelningsavgifter	975 352	999 032
Premieskatt	3 472 643	3 253 120
Brandskyddsavgift	50 813	48 264
Trafiksäkerhetsavgift	39 207	37 833
Arbetskyddsavgift	59 059	52 897
	4 572 035	4 476 743

Not 3. Driftskostnader i resultaträkningen	2012	2011
Utgifter för anskaffning av försäkringar:		
Provisioner för direktförsäkring	730 291	846 201
Provisioner för mottagen återförsäkring	433 871	391 759
Övriga utgifter	604 192	612 862
	1 768 354	1 850 822
Kostnader för skötsel av försäkringar	570 865	602 441
Förvaltningskostnader	2 093 347	2 114 480
Provisionsintäkter för avgiven återförsäkring	-1 246 896	-1 224 804
	3 185 669	3 342 940

Not 4. Totala driftskostnaderna enligt funktion	2012	2011
Ersättningsverksamhetens driftskostnader	1 157 141	1 015 070
Driftskostnader enligt resultaträkningen	3 185 669	3 342 940
Placeringsverksamhetens driftskostnader	407 234	336 753
	4 750 044	4 694 763

Not 5. Personalkostnader	2012	2011
Löner och arvoden	2 650 187	2 625 941
Pensionskostnader	603 710	549 336
Övriga lönebikostnader	111 188	110 489
	3 365 085	3 285 767
Varav löner och arvoden till:		
Förvaltningsrådet	35 125	37 625
Styrelsen	62 000	87 500
VD	187 273	185 074
Genomsnittligt antal anställda	50	48

Not 6. Revisionskostnader	2012	2011
Revisionskostnader	41 515	40 885
Skatterådgivning	632	0
Övriga uppdrag	0	1 845
	42 147	42 730
Resekostnader	5 891	6 027
	48 038	48 758

Not 7. Resultat enligt försäkringsklassgrupp

	Premie- inkomster	Premie- intäkter	Ersättnings- kostnader	Drifts- kostnader	Återförs. andel	Förs.tekn. bidrag
Lagstadgad olycksfallsförsäkring						
2012	3 231 977	3 228 852	-2 470 971	-355 463	187 064	589 483
2011	2 860 330	2 859 640	-2 355 293	-336 243	11 906	180 010
2010	2 685 040	2 685 078	-2 291 891	-304 937	-16 915	71 335
Motorfordonsansvar						
2012	4 171 097	4 121 495	-4 077 440	-628 868	-20 922	-605 735
2011	3 950 060	4 069 308	-3 658 565	-657 755	-413 661	-660 672
2010	3 686 941	3 560 754	-4 161 690	-578 413	404 479	-774 870
Landfordon						
2012	3 548 107	3 414 222	-2 892 650	-440 953	-84 455	-3 837
2011	3 225 373	3 118 240	-3 469 258	-421 479	-67 899	-840 396
2010	2 952 049	2 941 229	-3 287 552	-402 342	-83 228	-831 893
Brand och naturkrafter och annan skada på egendom						
2012	9 592 082	9 977 107	-5 728 952	-1 976 156	-2 536 442	-264 443
2011	9 162 893	9 756 693	-11 764 667	-2 113 309	2 617 990	-1 503 293
2010	11 515 176	10 753 516	-9 173 708	-3 502 991	-361 629	-2 284 813
Övriga försäkringsklasser						
2012	2 794 392	2 900 975	-1 963 834	-374 825	-45 049	517 268
2011	2 817 325	3 004 196	-2 205 559	-406 168	38 574	431 043
2010	3 011 684	3 036 108	-1 753 641	-415 342	-196 527	670 598
Direktförsäkring totalt						
2012	23 337 655	23 642 650	-17 133 846	-3 776 265	-2 499 803	232 736
2011	22 015 982	22 808 078	-23 453 343	-3 934 954	2 186 911	-2 393 307
2010	23 850 890	22 976 685	-20 668 482	-5 204 026	-253 819	-3 149 642
Återförsäkring						
2012	1 722 229	1 722 229	-945 651	-656 300	-39 022	81 256
2011	1 783 226	1 783 226	-908 888	-632 790	-38 270	203 278
2010	1 692 948	1 692 948	-1 348 319	-564 945	-36 666	-256 982
Försäkringsverksamheten totalt						
2012	25 059 883	25 364 879	-18 079 496	-4 432 566	-2 538 825	313 992
2011	23 799 208	24 591 305	-24 362 231	-4 567 743	2 148 640	-2 190 029
2010	25 543 838	24 669 633	-22 016 801	-5 768 971	-290 485	-3 406 624
Övriga intäkter och kostnader av försäkringsteknisk natur						
2012						0
2011						0
2010						381 660
Förändring av utjämningsbeloppet						
2012						-4 260 000
2011						-2 232 000
2010						656 000
Försäkringstekniskt bidrag						
2012						-3 946 008
2011						-4 422 029
2010						-2 368 964

Not 8. Nettointäkter av placeringsverksamheten

	Ömsen-koncernen		Ömsen	
	2012	2011	2012	2011
Intäkter av placeringsverksamheten:				
Intäkter av placeringar i intressebolag:				
Ränteintäkter	46 176	33 164	46 176	33 164
Intäkter av placeringar i fastigheter				
Ränteintäkter				
Koncernbolag	462	6 787	180 700	192 108
Övriga intäkter	1 691 164	1 721 163	1 669 097	1 701 880
	1 691 626	1 727 950	1 849 797	1 893 988
Intäkter av övriga placeringar				
Dividendintäkter	1 397 501	1 453 309	1 307 495	1 388 309
Ränteintäkter	1 447 783	1 450 341	1 443 163	1 448 322
Övriga intäkter	1 100 890	1 042 034	557 199	558 776
	3 946 173	3 945 684	3 307 858	3 395 407
Intäkter av fastigheter och övriga placeringar	5 683 975	5 706 798	5 203 831	5 322 559
Återförda nedskrivningar	1 562 631	121 134	1 562 631	121 134
Försäljningsvinster	4 751 488	3 204 534	4 751 488	11 768 145
Intäkter totalt	11 998 094	9 032 466	11 517 950	17 211 838
Kostnader för placeringsverksamheten:				
Kostnader som hör till fastighetsplaceringar	-554 601	-743 701	-1 097 890	-1 325 856
Kostnader för övriga placeringar	-1 081 870	-747 713	-615 144	-368 311
Ränteutgifter och kostnader för främmande kapital	-14 682	-2 766	-12 752	-2 583
	-1 651 153	-1 494 180	-1 725 785	-1 696 749
Nedskrivningar och avskrivningar				
Nedskrivningar	-3 118 100	-10 947 887	-5 451 056	-10 793 791
Placeringsverksamhetens avskrivningar	-413 189	-410 414	-133 466	-130 418
	-3 531 289	-11 358 302	-5 584 521	-10 924 209
Försäljningsförluster	-187 017	-417 757	-187 017	-417 757
Kostnader totalt	-5 369 459	-13 270 239	-7 497 323	-13 038 715
Nettointäkter av placeringsverksamheten	6 628 635	-4 237 772	4 020 627	4 173 123

Not 9. Inkomstskatt

Inkomstskatt räknas ut utgående från räkenskapsperiodens beskattningsbara resultat enligt gällande skattesats, som för verksamhetsåret är **24,5** procent. För verksamhetsåret betalas ingen skatt eftersom tidigare års förluster har beaktats som avdrag i skatteuträkningen.

Not 10. Förändringar i immateriella och materiella tillgångar

	Ömsen-koncernen		Ömsen	
	Immateriella tillgångar	Maskiner, inventarier	Immateriella tillgångar	Maskiner, inventarier
Anskaffningsutgift 1.1.	762 514	1 257 186	23 686	1 256 312
Helt avskrivna året innan	0	-53 319	0	-53 319
Ökningar	8 226	210 691	8 226	170 235
Minskningar	0	-40 682	0	-40 682
Anskaffningsutgift 31.12.	770 740	1 373 876	31 912	1 332 545
Akkumulerade avskrivningar 1.1.	-445 665	-296 469	-2 369	-295 594
Helt avskrivna under föregående år	0	53 319	0	53 319
Ack. avskrivningar av minskningar	0	38 648	0	38 648
Avskrivningar under perioden	-153 325	-106 536	-5 560	-106 536
Akkumulerade avskrivningar 31.12.	-598 990	-311 038	-7 928	-310 164
Bokföringsvärde 31.12.	171 749	1 062 838	23 984	1 022 381

Not 11. Förändringar i fastighetsplaceringar

	Ömsen-koncernens	Ömsens	Ömsens
	fastigheter och fastighetsaktier	fastigheter och fastighetsaktier	lånefordringar på koncernen
Anskaffningsutgift 1.1.	20 602 188	10 032 134	7 218 199
Ökningar	1 937 767	1 937 767	0
Minskningar	-22 280	-8 628	-339 137
Anskaffningsutgift 31.12.	22 517 675	11 961 273	6 879 062
Akkumulerade avskrivningar 1.1.	-5 637 374	-3 031 095	0
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-405 605	-125 882	0
Akkumulerade avskrivningar 31.12.	-6 042 980	-3 156 977	0
Nedskrivningar 1.1.	-1 089 222	-1 080 140	0
Nedskrivningar under perioden	0	0	0
Återförda nedskrivningar	250 000	250 000	0
Nedskrivningar 31.12.	-839 222	-830 140	0
Uppskrivningar 1.1.	481 957	481 957	0
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-44 026	-44 026	0
Uppskrivningar 31.12.	437 932	437 932	0
Bokföringsvärde 31.12.	16 073 405	8 412 087	6 879 062

Not 12. Rörelsefastigheter

	2012	2011
Återstående anskaffningsutgift	840 739	890 449
Bokföringsvärde	840 739	890 449
Verkligt värde	2 102 349	2 102 349

Bolagets fastighet Köpmansgatan 6 i Mariefhamn är i bolagets användning som kontor för försäkringsbolagets verksamhet.

Not 13. Placeringar i företag som hör till Ömsen-koncernen

	2012	2011
Anskaffningsutgift 1.1	18 475 014	759 450
Ökning	110 000	17 715 564
Anskaffningsutgift 31.12	18 585 014	18 475 014
Nedskrivningar 1.1	-6 149 076	0
Nedskrivningar under perioden	-3 142 863	-6 149 076
Nedskrivningar 31.12	-9 291 939	-6 149 076
Bokföringsvärde	9 293 076	12 325 939

Not 14. Placeringar i ägarintressebolag

	2012	2011
Anskaffningsutgift 1.1	1 301 984	1 657
Ökning	0	1 300 327
Återstående anskaffningsutgift 31.12	1 301 984	1 301 984
Nedskrivningar 1.1	-6 518	0
Nedskrivningar under perioden	0	-6 518
Återförda nedskrivningar	6 518	0
Nedskrivningar 31.12	0	-6 518
Bokföringsvärde 31.12	1 301 984	1 295 467

Not 15. Dotter- och intressebolag

	Ägarandel	Eget kapital
Bostads- och fastighetsbolag:		
Fastighets Ab Köpmansgatan 4	100,0 %	280 097
Fastighets Ab Nygatan 7	100,0 %	474 985
Bostads Ab Västra Klinten	100,0 %	505 218
Fastighets Ab Torggatan 9	71,5 %	1 248 886
Övriga dotter- och intressebolag:		
Hamnia Ab	100,0 %	1 299 554
Svenska Träförsäkringar AB	100,0 %	230 349
Ömsens IT-Invest Ab	100,0 %	1 946 569
Ömsens Miljö-Invest Ab	100,0 %	2 301 198
Ömsens Samhälls-Invest Ab	100,0 %	1 319 130
Ömsens Teknologi-Invest Ab	100,0 %	1 595 702
Brim Invest AB	30,0 %	1 838 394

Not 16. Ömsens innehav av övriga aktier och andelar (1 000 euro)

	Antal	Ägarandel	Röstandel	Bokförings- värde	Verkligt värde
Ålandsbanken Abp A	169 566	1,18 %	2,47 %	1 626	1 626
Ålandsbanken Abp B	262 901	1,82 %	0,19 %	1 867	1 867
Ålandsbanken Abp totalt	432 467	3,00 %	2,66 %	3 493	3 493
ÅAB Euro Bond	105 168			2 588	3 096
Fortum Oyj	197 000			2 786	2 786
UPM Kymmene Oyj	284 000			2 499	2 499
Investor AB B	122 400			1 570	2 427
Muzinich Enhanced Yield Short Term	16 439			2 107	2 131
Svenska Bostadsfonden Institution AB	179	2,20 %	0,34 %	2 016	2 086
Petercam EUR High Yield Short Term	17 155			2 001	2 031
ÅAB Euro High Yield B	57 863			1 312	1 944
Ångfartygs Ab Alfa	177	1,06 %	1,06 %	541	1 923
AstraZeneca PLC	53 000			1 835	1 898
Picet Latin American Local Currency Debt	13 826			1 594	1 594
Picet Asian Local Currency Dept	13 254			1 502	1 558
UBS Lux Bond Fund-CAD	5 264			1 549	1 549
Transmar Ab	19 400	10,00 %	10,00 %	1 258	1 258
Hennes & Mauritz AB	45 640			953	1 194
ÅAB Cash Manager B	43 649			1 072	1 097
ÅAB Emerging Markets B	41 789			1 000	1 083
Orkla ASA A	151 900			989	1 000
Quorum Asuntoturva II Ky		3,74 %	3,74 %	1 000	1 000
CB European Quality Fund	12 318			994	994
ÅAB Eco Performance	9 586			966	966
Ishares S&P 500 Index Fund	8 700			931	944
Neste Oil Oyj	96 500			942	942
Konecranes Oyj	33 200			541	848
Muzinich High Yield Bond	9 388			759	793
FIM Euro High Yield	60 195			492	784
Aktiebolaget SKF B	40 230			525	765
Nokia Oyj A	256 970			753	753
Husqvarna AB B	162 700			743	743
Teliasonera AB	140 000			717	718
Kesko Oyj	29 000			623	717
Rautaruukki Oyj	120 000			713	713
Ishares Stoxx600 DE	25 000			707	707
Kemira Oyj	60 000			563	706
Auda Global PII				622	669
Tele2 AB B	46 000			629	629
Chipsters Ab	870	12,43 %	12,43 %	290	612
Scania AB B	39 000			582	610
Carl Rundberg Ab	8 376	14,89 %	14,89 %	550	608
HVS I Invest Oy	100			605	605
Ford Motor Company	60 000			497	589
Statoilhydro ASA	30 000			567	567
Tundra Agri & Food	51 521			557	557
Iccapital Frontier Markets	4 800			500	553
Ratos AB B	75 000			546	546
SSAB AB	82 000			540	540
Kungsleden AB	129 000			532	532
Ericsson AB	70 000			530	530
Ishares-MSCI Emering Markets Bearer Sh.	16 500			505	515
Citycon Oyj	200 000			493	514
General Electric Company	31 000			475	493
Meda AB A	60 000			441	468
Ålands Tidnings-Tryckeri Ab	7 164			466	466
Investment AB Kinnevik B	28 000			429	441
Carnegie Likviditetsfond	3 187			409	433
Alcoa Inc.	62 000			408	408
Klövern AB pref.	25 000			395	395
Morgan Stanley US Property	9 564			384	385
Peab AB B	98 000			354	354
Coca Cola Company	12 800			334	352
Ishares-MSCI Brazil Bearer Shares	10 000			336	337
Andelsbanken för Åland	33 637			336	336
Svenska Cellulosaaktiebolaget SCA B	20 200			197	332
Metso Oyj	10 000			305	320
Viking Line Abp	18 525	0,09 %	0,09 %	315	315
Övriga aktier och andelar				4 476	4 731
				63 239	69 485

Not 17. Dotterbolagens innehav av övriga aktier och andelar (1 000 euro)

	Antal	Ägarandel	Röstandel	Bokförings- värde	Verkligt värde
Ålandsbanken Abp A	625 000	4,33 %	9,09 %	5 994	5 994
Viking Line Abp	100 000	0,46 %	0,46 %	1 702	1 702
Leovind Ab	3 755	5,00 %	5,00 %	300	352
Övriga aktier				177	206
				8 173	8 254

Not 18. Ömsen-bolagens innehav av övriga aktier och andelar totalt (1 000 euro)

	Antal	Ägarandel	Röstandel	Bokförings- värde	Verkligt värde
Ålandsbanken Abp A	794 566	5,51 %	11,56 %	7 620	7 620
Ålandsbanken Abp B	262 901	1,82 %	0,19 %	1 867	1 867
Ålandsbanken Abp totalt	1 057 467	7,33 %	11,75 %	9 486	9 486
Viking Line Abp	118 525	0,55 %	0,55 %	2 017	2 017
Övriga aktier				59 908	66 236
				71 412	77 740

Not 19. Specifikation av posten övriga lånefordringar enligt säkerhet

	2012	2011
Övriga säkerheter	184 080	185 330
Utlåning utan särskild säkerhet	951 527	790 539
	1 135 607	975 869

Not 20. Verkligt värde och värderingsdifferens för Ömsen-koncernens placeringar (1 000 euro)

	31.12.2012			31.12.2011		
	Återstående ansk.utgift	Bokf. värde	Verkligt värde	Återstående ansk.utgift	Bokf. värde	Verkligt värde
Fastighetsplaceringar						
Fastigheter	4 493	4 931	9 503	2 681	3 163	7 572
Fastighetsaktier i koncernföretag	9 672	9 672	9 672	9 715	9 715	9 715
Övriga fastighetsaktier	1 470	1 470	1 834	1 479	1 479	1 843
Placeringar koncernföretag						
Aktier	0	0	241	0	0	204
Placeringar i ägarintresseföretag						
Aktier	609	609	615	352	352	352
Lånefordringar	1 128	1 128	1 165	1 122	1 122	1 122
Övriga placeringar						
Aktier och andelar	71 412	71 412	77 739	58 576	58 576	63 735
Finansmarknadsinstrument	17 419	17 419	17 734	28 370	28 370	27 699
Lånefordringar mot in-teckning	1 506	1 506	1 506	1 834	1 834	1 834
Övriga lånefordringar	1 136	1 136	1 141	976	976	976
Depositioner	0	0	0	1 000	1 000	1 000
Depåfordringar inom återförsäkring	1 962	1 962	1 962	1 860	1 860	1 860
Totalt	110 807	111 245	123 113	107 965	108 447	117 912

Not 22. Specifikation av eget kapital

	Ömsen-koncernen		Ömsen	
	2012	2011	2012	2011
Grundfond	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Garantikapital	86 000	86 000	86 000	86 000
Uppskrivningsfond	201 826	201 826	201 826	201 826
Reservfond	42 704 767	38 879 968	42 704 767	38 879 968
Överföring från föregående års resultat	-249 497	3 824 799	-249 497	3 824 799
Ränta på garantikapitalet	-6 880	0	-6 880	0
	42 448 390	42 704 767	42 448 390	42 704 767
Resultat från tidigare år	-2 507 324	10 017 365	-249 497	3 831 679
Överföring från/till reservfonden	249 497	-3 824 799	249 497	-3 824 799
Ränta på garantikapitalet	0	-6 880	0	-6 880
	-2 257 827	6 185 686	0	0
Räkenskapsperiodens resultat	2 755 721	-8 693 010	74 619	-249 497
Eget kapital totalt	46 234 109	43 485 269	45 810 834	45 743 095

Det bundna egna kapitalet i Ömsen, bestående av grundfonden, garantikapitalet och uppskrivningsfonden uppgår till **3,29** (3,29) miljoner euro. Det fria egna kapitalet bestående av reservfonden och räkenskapsperiodens resultat uppgår till **42,52** (42,46) miljoner euro. Av det fria egna kapitalet föreslås att som ränta på garantikapitalet utbetalas **6 880** euro. Ägare till garantikapitalet är Ålands Kulturstiftelse r.s.

Not 23. Specifikation av uppskrivningsfonden

	2012	2011
Placeringstillgångar	84 094	84 094
Anläggningstillgångar	117 732	117 732
	201 826	201 826

Not 24. Derivatkontrakt

	2012	2011
Aktiederivat, öppna optionskontrakt		
Utställda		
Kontraktens verkliga värde	46 494	20 208
Värde av underliggande tillgångar	3 245 788	3 517 008
Balansräkningsposter		
Övriga skulder		
Förskottsbetalningar för optionskontrakt	126 301	78 408
Värdeförändringar i optionskontrakt	78 785	20 197
	205 087	98 606

Not 25. Försäkringsteknisk ansvarsskuld

Den försäkringstekniska ansvarsskulden ökade med 3,5 procent till **87,71** (84,72) miljoner euro. Efter att återförsäkrarnas andelar om **2,88** (5,50) miljoner euro och depåfordringar inom återförsäkring om **1,96** (1,86) miljoner euro har dragits av uppgår det belopp som skall täckas till **82,87** (77,36) miljoner euro. Ansvarsskulden har täckts med tillgångar enligt gällande regelverk. I försäkringsklasserna lagstadgad olycksfallsförsäkring och motorfordonsansvar har en kapitaliseringsränta om tre procent använts. Övrigt ersättningsansvar diskonteras inte.

Not 26. Säkerheter och ansvarsförbindelser

Förutom ansvarsförbindelser som hör till den egentliga försäkringsverksamheten har bolaget tecknat förbindelser att delta i olika investeringsobjekt. Vid räkenskapsperiodens utgång uppgick dessa förbindelser till **4,82** (1,48) miljoner euro. Bolaget har skyldighet att justera de mervärdesskatteavdrag som har gjorts för fastighetsinvesteringar om den skattepliktiga användningen minskar under justeringsperioden. Ansvaret kan högst uppgå till **0,34** (0,24) miljoner euro.

Not 27. Omsättning för Ömsen-koncernen (1 000 euro)

	2008	2009	2010	2011	2012
Premieintäkter	19 778	22 243	24 670	24 591	25 365
Nettointäkter av placeringsverksamheten	-3 712	10 834	7 106	-4 238	6 629
Övriga intäkter	0	0	500	0	0
	16 065	33 076	32 276	20 354	31 994

Not 28. Omsättning för Ömsen (1 000 euro)

	2008	2009	2010	2011	2012
Premieintäkter	19 778	22 243	24 670	24 591	25 365
Nettointäkter av placeringsverksamheten	-3 757	10 575	6 855	4 173	4 021
Övriga intäkter	0	0	500	0	0
	16 020	32 818	32 024	28 764	29 386

Not 29. Resultatanalys för Ömsen-koncernen (1 000 euro)

	2008	2009	2010	2011	2012
Premieintäkter för egen räkning	14 918	17 183	18 660	18 479	18 500
Ersättningskostnader på eget ansvar	-11 037	-13 279	-17 522	-17 326	-15 001
Driftskostnader	-3 003	-4 226	-4 545	-3 343	-3 186
Förändring av garantiavgiftsposten	-23	-20	0	0	0
Övriga försäkringstekniska intäkter och kostnader	0	0	382	0	0
Försäkringstekniskt resultat	856	-341	-3 025	-2 190	314
Resultat av placeringsverksamheten	-3 712	10 834	7 106	-4 238	6 629
Övriga intäkter	0	0	500	0	0
Avskrivning på koncerngoodwill	0	-148	-148	-148	-148
Andel av intresseföretags resultat	0	0	0	178	256
Rörelseresultat	-2 857	10 345	4 434	-6 397	7 051
Utjämningsbeloppet	-2 439	-1 938	656	-2 232	-4 260
	-5 296	8 407	5 090	-8 629	2 791
Skatter	-37	-678	-1 227	-63	-35
Minoritetsandel	0	0	1	-1	0
Räkenskapsperiodens resultat	-5 333	7 729	3 864	-8 693	2 756

Not 30. Resultatanalys för Ömsen (1 000 euro)

	2008	2009	2010	2011	2012
Premieintäkter för egen räkning	14 918	17 183	18 660	18 479	18 500
Ersättningskostnader på eget ansvar	-11 037	-13 279	-17 522	-17 326	-15 001
Driftskostnader	-3 003	-4 226	-4 545	-3 343	-3 186
Förändring av garantiavgiftsposten	-23	-20	0	0	0
Övriga försäkringstekniska intäkter och kostnader	0	0	382	0	0
Försäkringstekniskt resultat	856	-341	-3 025	-2 190	314
Resultat av placeringsverksamheten	-3 757	10 575	6 855	4 173	4 021
Övriga intäkter	0	0	500	0	0
Rörelseresultat	-2 902	10 234	4 330	1 983	4 335
Utjämningsbeloppet	-2 439	-1 938	656	- 2 232	-4 260
	-5 341	8 296	4 986	-249	75
Bokslutsdispositioner	34	30	10	0	0
Skatter	-34	-618	-1 164	-1	0
Räkenskapsperiodens resultat	-5 340	7 708	3 832	-249	75

Not 31. Avkastning på sysselsatt kapital inom placeringsverksamheten

	2008	2009	2010	2011	2012
Fastighetsplaceringar	4,3 %	7,2 %	6,6 %	2,7 %	5,8 %
Aktier och andelar	-28,2 %	31,4 %	10,7 %	-30,8 %	0,7 %
Masskuldebrevslån	-6,5 %	11,6 %	5,3 %	-1,2 %	11,9 %
Lånefordringar	4,5 %	3,7 %	3,5 %	3,6 %	6,2 %
Övriga finansmarknadsinstrument	4,4 %	1,5 %	1,6 %	1,2 %	1,1 %
	-11,1 %	18,3 %	7,7 %	-13,4 %	5,1 %

Avkastningen på sysselsatt kapital avser nettointäkterna av placeringsverksamheten till verkligt värde i relation till sysselsatt kapital uträknat som medeltalet av verkligt värde vid ingången och utgången av respektive mätperiod.

Not 32. Specifikation av placeringsverksamhetens nettointäkter (1 000 euro)

	2008	2009	2010	2011	2012
Direkta nettointäkter:					
Fastighetsplaceringar	571	456	476	457	694
Aktier och andelar	1 426	1 744	2 480	1 826	1 553
Masskuldebrevslån	950	1 547	980	1 135	1 189
Lånefordringar	41	34	34	121	132
Övriga finansmarknadsinstrument	1 304	194	58	63	33
Övriga resultatposter	-189	-83	179	-105	-255
	4 103	3 892	4 207	3 497	3 346
Värdeförändringar i bokföringen:					
Fastighetsplaceringar	0	107	2 254	-9	225
Aktier och andelar	-6 460	5 343	2 263	-405	-2 201
Masskuldebrevslån	-1 402	1 209	243	1 063	2 500
Övriga placeringar	2	24	139	28	150
	-7 860	6 683	2 648	676	674
Nettointäkter i bokföringen	-3 757	10 575	6 852	4 173	4 021
Förändring i värderingsdifferenser:					
Fastighetsplaceringar	172	864	660	40	255
Aktier och andelar	-8 536	9 825	2 271	-19 534	1 026
Masskuldebrevslån	-1 043	1 020	947	-2 710	1 088
Övriga placeringar	0	0	29	78	-16
	-9 407	11 709	3 907	-22 125	2 353
Nettointäkter till verkligt värde	-13 166	22 283	10 759	-17 952	6 373

Placeringsverksamhetens nettointäkter till verkligt värde utgörs av direkta nettointäkter i bokföringen, värdeförändringar i bokföringen samt förändringar i värderingsdifferensen. Värdeförändringar i bokföringen avser försäljningsvinster och -förluster samt övriga värdeförändringar. Förändringen i värderingsdifferenser anger värderingsdifferenser utanför balansräkningen.

Not 33. Fördelning av placeringstillgångarna angivna till verkligt värde (1 000 euro)

	2008	2009	2010	2011	2012
Fastighetsplaceringar	19 810	19 596	20 073	20 364	25 375
Aktier och andelar	45 439	67 428	72 443	48 801	58 025
Masskuldebrevslån	23 463	38 877	41 989	40 818	33 370
Lånefordringar	876	869	1 972	3 302	2 894
Övriga finansinstrument	22 184	8 871	10 067	9 753	9 496
	111 772	135 641	146 543	123 038	129 160
	2008	2009	2010	2011	2012
Fastighetsplaceringar	17,7 %	14,4 %	13,7 %	16,6 %	19,6 %
Aktier och andelar	40,7 %	49,7 %	49,4 %	39,6 %	44,9 %
Masskuldebrevslån	21,0 %	28,7 %	28,7 %	33,2 %	25,8 %
Lånefordringar	0,8 %	0,6 %	1,3 %	2,7 %	2,2 %
Övriga finansinstrument	19,8 %	6,5 %	6,9 %	7,9 %	7,4 %
	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

Avvikande från uppgifterna i not 21 har depåfordringar om **1,96** (1,86) miljoner euro utelämnats, medan kassa och bank uppgående till **7,97** (4,13) miljoner euro och upplupna räntor om **0,34** (0,52) miljoner euro har tillkommit.

Masskuldebrevsportföljens modifierade duration uppgår till **4,5** (3,6) år. Procentangivelserna i tabellen anger de olika tillgångsslagens andelar av placeringarna sammanlagt. Depositioner medräknas som finansmarknadsinstrument. Av räntefonderna ingår långa räntefonder i masskuldebrevslån och korta räntefonder i penningmarknadsplaceringar. Andelar i placeringsfonder eller andra med dem jämförbara fondföretag som investerar i fastigheter och fastighetsbolag ingår i fastighetsplaceringar.

Not 34. Avkastning på totalkapitalet räknat till verkligt värde (1 000 euro)

	2008	2009	2010	2011	2012
Rörelseresultat	-2 902	10 234	4 330	1 983	4 335
Räntekostnader	4	4	1	0	13
Beräkningsräntekostnad	549	539	556	563	574
Värderingsdifferenser	-9 407	11 709	3 907	-22 125	2 353
Resultat inkl. beräkningsräntekostnad	-11 756	22 486	8 794	-19 579	7 275
Balansomslutning	105 551	119 057	125 780	127 899	133 439
Värderingsdifferenser	15 994	27 703	31 610	9 484	11 838
Totalkapital	121 545	146 760	157 390	137 383	145 277
Avkastning på totalkapitalet	-9,3 %	16,8 %	5,8 %	-13,3 %	5,2 %

I uträkningen av avkastningsprocenten har totalresultatet jämförts med medeltalet av totalkapitalet i början och slutet av respektive år.

Not 35. Medeltal anställda under räkenskapsperioden

	2008	2009	2010	2011	2012
Ömsen	44	46	46	48	50
Ömsen-koncernen	44	46	47	49	51

Not 36. Premieinkomst, skadeprocent och totalkostnadsprocent (1 000 euro)

	2008	2009	2010	2011	2012
Premieinkomst	21 231	23 090	25 544	23 799	25 060
Skadeprocent	74,0 %	77,3 %	93,9 %	93,8 %	81,1 %
Driftskostnadsprocent	20,1 %	24,6 %	24,4 %	18,1 %	17,2 %
Totalkostnadsprocent	94,1 %	101,9 %	118,3 %	111,9 %	98,3 %
Utan beräkningsräntekostnad:					
Skadeprocent	70,4 %	74,2 %	91,0 %	90,7 %	78,0 %
Totalkostnadsprocent	90,4 %	98,7 %	115,3 %	108,8 %	95,4 %

Not 37. Verksamhetskaptal, utjämningsbelopp och solvenskapital (1 000 euro)

	2008	2009	2010	2011	2012
Eget kapital efter ränta på garantikapital	34 467	42 168	45 993	45 736	45 804
Bokslutsdispositioner	40	10	0	0	0
Värderingsdifferenser	15 994	27 662	31 594	9 485	11 838
Teoretisk maximiförlust av derivatavtal	0	-496	-418	-274	-318
Immateriella tillgångar	-6	-3	-1	-21	-24
Verksamhetskaptal	50 495	69 382	77 184	54 926	57 300
Utjämningsbelopp	25 852	27 790	27 134	29 366	33 626
Solvenskapital	76 347	97 172	104 318	84 292	90 926
Verksamhetskaptalets minimibelopp	3 322	3 500	3 802	4 290	4 444
Utjämningsbelopp	25 852	27 790	27 134	29 366	33 626
Andel av idealzonens övre gräns	84 %	81 %	67 %	75 %	87 %
Solvenskapital i procent av ansvarsskulden	177 %	210 %	214 %	169 %	178 %
Solvensförhållande i procent	512 %	566 %	559 %	456 %	492 %

Styrelsens och verkställande direktörens undertecknande av verksamhetsberättelsen och bokslutet

Mariehamn 18.3.2012

Trygve Eriksson, ordförande

Kjell Clemes, viceordförande

Dan E Eriksson

Anders Å Karlsson

Elisabeth NaucLér

Göran Lindholm

Verkställande direktör

Revisionsberättelse

Till Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolags bolagsstämma

Vi har reviderat Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolags bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1.2012–31.12.2012. Bokslutet omfattar koncernens samt moderbolagets balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till bokslutet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen och för att de ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Styrelsen svarar för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad på behörigt sätt och verkställande direktören för att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett betryggande sätt.

Revisorns skyldigheter

Vår skyldighet är att ge ett utlåtande om bokslutet, koncernbokslutet och verksamhetsberättelsen på grundval av vår revision. Revisionslagen förutsätter att vi iakttar yrkesetiska principer. Vi har utfört revisionen i enlighet med god revisionssed i Finland. God revisionsmed förutsätter att vi planerar och genomför revisionen för att få en rimlig säkerhet om huruvida bokslutet och verksamhetsberättelsen innehåller väsentliga felaktigheter och om huruvida medlemmarna i moderbolagets styrelse eller verkställande direktören har gjort sig skyldiga till handlingar eller försummelse som kan leda till skadeståndsskyldighet gentemot bolaget, eller brutit mot aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information som ingår i bokslutet och verksamhetsberättelsen. Valet av granskningsåtgärder baserar sig på revisorns omdöme och innefattar en bedömning av risken för en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn den interna kontrollen som har en betydande inverkan för upprättandet av ett bokslut och verksamhetsberättelse som ger riktiga och tillräckliga uppgifter. Revisorn bedömer den interna kontrollen för att kunna planera relevanta granskningsåtgärder, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i företagens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i företagsledningens bokföringsmässiga uppskattningar, liksom en bedömning av den övergripande presentationen av bokslutet och verksamhetsberättelsen. Enligt vår mening har vi inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis som grund för vårt utlåtande.

Utlåtande

Enligt vår mening ger bokslutet och verksamhetsberättelsen riktiga och tillräckliga uppgifter om koncernens och moderbolagets ekonomiska ställning samt om resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är konfliktfria.

Mariehamn 6.5.2013

Alex Wahlroos
CGR

Juha-Pekka Mylén
CGR

Förvaltningsrådets utlåtande

Förvaltningsrådet har behandlat Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolags verksamhetsberättelse och bokslut samt revisorernas berättelse för år 2012. Av revisionsberättelsen framgår att skäl till anmärkning inte finns.

Förvaltningsrådet anser att verksamhetsberättelsen och bokslutet på ett riktigt sätt återger bolagets verksamhet under året och förordar styrelsens förslag till disposition av räkenskapsårets resultat och användningen av det fria egna kapitalet motsvarande föreslagen ränta på garantikapitalet.

Mariehamn 6.5.2013

Sture Carlson, ordförande

Peter Lindbäck, viceordförande

Ben-Erik Alm

Jesper Blomsterlund

Otto Hojar

Carin Holmqvist

Linnea Johansson

Mikael Lundell

Bjarne Pettersson

Peter Wiklöf

Edgar Vickström

Ledning och personal

Förvaltningsråd

Valda till utgången av ordinarie bolagsstämma 2013

- *Ben-Erik Alm*, f. 1948, diplomekonom, medlem fr. 8.6.1992.
- *Otto Hojar*, f. 1973, företagare, medlem fr. 23.5.2006.
- *Carin Holmqvist*, f. 1959, verkställande direktör, medlem fr. 24.5.2005.
- *Bjarne Pettersson*, f. 1947, f.d. stadsdirektör, medlem 20.5.2001–25.5.2004 och fr. 24.5.2007.

Valda till utgången av ordinarie bolagsstämma 2014

- *Sture Carlson*, f. 1947, ekon.mag., medlem fr. 18.6.1985.
- *Peter Lindbäck*, f. 1955, landshövding, styrelsemedlem 1.1.1993-27.5.1999, medlem i förvaltningsrådet fr. 27.5.1999.
- *Linnea Johansson*, f. 1966, avdelningschef för näringsavdelningen vid Ålands Landskapsregering, medlem fr. 26.5.2011.
- *Edgar Vickström*, f. 1961, stadsdirektör för Mariehamns stad, medlem fr. 26.5.2011.

Valda till utgången av ordinarie bolagsstämma 2015

- *Jesper Blomsterlund*, f. 1974, verkställande direktör, medlem fr. 23.5.2006.
- *Mikael Lundell*, f. 1965, agrolog, växthusodlare, medlem fr. 23.5.2006.
- *Peter Wiklöf*, f. 1966, verkställande direktör, medlem fr. 26.5.2009.
- *Anders Boström*, som vid ordinarie bolagsstämma 2012 valdes till medlem av förvaltningsrådet till utgången av ordinarie bolagsstämma 2015, lämnade uppdraget under året.

Styrelse

- *Trygve Eriksson*, f. 1947, industriråd, verkställande direktör, styrelsemedlem fr. 1.1.1998, medlem i förvaltningsrådet 12.6.1986–31.12.1997. Styrelsens ordförande.
- *Kjell Clemes*, f. 1948, verkställande direktör, styrelsemedlem fr. 1.7.1987, medlem i förvaltningsrådet 23.4.1981–1.7.1987. Styrelsens viceordförande.
- *Dan E Eriksson*, f. 1953, förvaltningschef vid Ålands Landskapsregering, styrelsemedlem fr. 1.1.2006, medlem i förvaltningsrådet 8.6.1992–31.12.2005.
- *Anders Å Karlsson*, företagare, f. 1959, styrelsemedlem fr. 1.1.2011.
- *Elisabeth Naucér*, f. 1952, riksdagsledamot i Finlands riksdag, styrelsemedlem fr. 24.6.1999.

Revisorer

- *Juha-Pekka Mylén*, CGR, med KPMG Oy Ab som suppleant
- *Alex Wahlroos*, CGR, med KPMG Oy Ab som suppleant

Verkställande direktör och stabsfunktioner

- Ledning: *Göran Lindholm*, verkställande direktör.
- Sekretariat: *Christina Mattsson*, VD-sekreterare.
- Affärsutveckling och marknadsföring: *Margaretha Remmer*, affärsutvecklare.
- Aktuariefunktionen: *Malin Jingstål*, aktuarie, *Pertti Näyskä*, extern aktuarie.

Privatmarknadsavdelningen

- Ledning: *Stefan Boman*, privatkundschef och ansvarig för mäklarverksamheten i Sverige.
- Personal: *Benita Eriksson*, *André Hansell*, *Pia Karlsson*, *Ann-Katrin Lammi*, *Maria Madison*, *Susanne Olofsson*, *Dan Sundström*, *Carolina Stefanakis*, *Maj-Len Sundby*, *Yvonne Söderlund*.

Företagsmarknadsavdelningen

- Ledning: *Bo-Sture Sjölund*, direktör, företagsmarknadschef och återförsäkringsansvarig.
- Personal: *Nina Andersson*, *Gea Clemes*, *Susanne Grönholm-Jansson*, *Tiina Jansén*, *Carita Johansson*, *Tea Johansson*, *Catarina Karlsson*, *Peter Sjölund*, *Elise Söderström*.

Skadeavdelningen

- Ledning: *Maria Sarling*, skadeförvaltningschef.
- Personal: *Christian Husell*, *Fia Häggblom*, *Marianne Kanborg*, *Stefan Karlsson*, *Robert Knahpe*, *Stefan Mattsson*, *Christer Nyman*, *Benny Törnqvist*.
- Externa företagsläkare: *Mikael Hedenborg*, *Jan Österberg*.

Ekonomiavdelningen

- Ledning: *Tage Silander*, ekonomidirektör
- Personal: *Madelaine Bomanson*, *Linda Enström*, *Kjell Eriksson*, *Kicki Josefsson*, *Ove Mellgård*, *Görel Lindblom*, *Britt Sundberg*, *Mathias Söderback*, *Gun-Britt Törnberg*, *Siv-Britt Wiss*.

IT-avdelningen

- Ledning: *Jim Sölgén*, IT-chef
- Personal: *Simon Carlsson*, *Göte Grönlund*, *Micael Löfström*.

Beskrivningen av organisationen utgår från situationen 31.12.2012. Därefter har *Dan-Erik Woivalin* inträtt som chef för Privatmarknadsavdelningen fr.o.m. 01.03.2013, samtidigt som *Stefan Boman* har tilldelats ansvaret som biträdande avdelningschef för Företagsmarknadsavdelningen med särskilt ansvar för mäklarverksamheten i Sverige. Därtill har *Nina Andersson* flyttat till Privatmarknadsavdelningen.

ÅLANDS ÖMSESIDIGA
FÖRSÄKRINGSBOLAG

Köpmansgatan 6, Mariehamn
PB 64, AX-22101 Mariehamn, Åland
Telefon: +358 (0)18 27600
Telefax: +358 (0)18 27610
www.omsen.ax
FO-nummer: 0145082-0